

Ministerul Educației, Cercetării și Culturii al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra de Științe Socioumane și Asistență Socială

Aprobat la ședința Catedrei de științe
socioumane și asistență socială
proces verbal nr.6 din 23.02.2021
Șef interimar Catedră
Olga Jacota-Dragan, asist.univ.

Aprobat la ședința Consiliului Facultății de Drept
și Științe Sociale
proces verbal nr. 8 din 24.02.2021
Președintele Consiliului FDSS
Vitalie Rusu, conf. univ., dr.

**Manualul programului de studii
pentru studenții ciclului II,
studii superioare de master**

Programul de studii

**Politici și servicii sociale pentru
familie și copil**

Bălți, 2021

CUPRINS

I. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU PROGRAMUL DE MASTER <i>POLITICI ȘI SERVICII SOCIALE PENTRU FAMILIE ȘI COPIL</i> PE ANI DE STUDII.....	3 - 6
ANUL I.....	3
ANUL II.....	4
II. NOTA EXPLICATIVĂ LA PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT.....	6-8
2.1 GENERELITĂȚI.....	6
2.2 CONCEȚIA FORMĂRII SPECIALISTULUI.....	6
2.3 STAGIILE DE PRACTICĂ.....	8
2.4 TEZA DE MASTER.....	9
2.5 DISCIPLINE FACULTATIVE (LA LIBERA ALEGERE).....	10
III. DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR	10
3.1. COMPETENȚE PROFESIONALE ȘI TRANSVERSALE	10
3.2. FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE.....	11
IV. MATRICEA CORELAȚIILOR DINTRE COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI TRANSVERSALE ȘI UNITĂȚILE DE CURS INCLUSE ÎN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT.....	13
V. FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS INCLUSE ÎN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA PROGRAMUL DE STUDII <i>POLITICI ȘI SERVICII SOCIALE PENTRU FAMILIE ȘI COPIL</i>	14

I. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU PROGRAMUL DE MASTER

POLITICI ȘI SERVICII SOCIALE PENTRU FAMILIE ȘI COPIL PE ANI DE STUDII

Anul I, semestrul 1 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.001	Metodologia și etica cercetării	120	32	88	16	16	-	E	4
F.01.O.002	Managementul serviciilor sociale	180	48	132	24	24	-	E	6
F.01.O.003	Probleme actuale în dreptul familiei	150	40	110	24	16	-	E	5
S.02.O.104	Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil	150	40	110	24	16	-	E	5
S.01.O.105	Profilaxia arderii profesionale	150	40	110	24	16	-	E	5
F.01.O.006	Sociologia conducerii	150	40	110	24	16	-	E	5
Total:		900	240	660	136	104	-	6	30
					240				

Anul I, semestrul 2 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.02.O.007	Comunicare managerială și relații publice	150	40	110	24	16	-	E	5
F.02.O.008	Probleme actuale în domeniul protecției sociale	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.A.109	Elaborarea propunerii de finanțare a proiectelor sociale /	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.A.110	Elaborarea și gestionarea bugetelor în cadrul serviciilor sociale								
S.02.O.111	Metodologia acreditării	150	40	110	24	16	-	E	5

	serviciilor sociale								
S.02.A.112	Formarea competențelor sociale la copii și tineri/	150	40	110	16	24	-	E	5
S.02.A.113	Educație parentală								
S.02.O.114	Problemele familiei și copilului în contextul schimbării sociale	150	40	110	24	16		E	5
Total:		900	240	660	136	104	-	6	30
					240				

Anul II, semestrul 3 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.03.O.015	Standarde de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.A.116/S.03.A.117	Psihoterapia familiei/ Psihoterapii centrate pe copil	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.A.118/S.03.A.119	Strategii locale de dezvoltare a serviciilor sociale/ Stabilirea parteneriatelor locale	150	40	110	24	16	-	E	5
S.01.O.120	Consilierea familiei și copilului	150	40	110	24	16	-	E	5
	Practica de specialitate (5 săptămâni × 6 ore/zi = 150 ore de contact direct)	300	150	150	-	-	-	E	10
Total:		900	310	590	96	64	-	5	30
					160				

Anul II, semestrul 4 (15 săptămâni de studii)

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
	Elaborarea și susținerea tezei de master	900	-	900	-	-	-	E	30

Total:	900		900	-	-	-	1	30
				-				

Stagiile de practică

Nr. crt.	Stagiile de practică	Semestrul	Durata nr. săpt. / ore	Perioada	Număr de credite
1.	Practica de specialitate (5 săptămâni × 6 ore/zi = 150 ore de contact direct)	3	5 / 300	30.10.2017-01.12.2017	10

Teza de Master

Nr. crt.	Denumirea activității	Semestrul	Durata nr. săpt. / ore	Perioada	Număr de credite
1.	Elaborarea și susținerea tezei de master: documentare, investigare, cercetare, experimentare, redactare, elaborarea prezentării, susținere publică	4	15 / 900	09.02.2018-27.05.2018	30

Minimul curricular inițial pentru programul de studii Politici și servicii sociale pentru familie și copil, ciclul II – studii superioare de master

Nr. crt.	Denumirea unității de curs / modulului	Anul	Semestrul	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
				Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
1.	Teorie și metodă în asistența socială	I	1	180	90	90	45	45	-	E	6
2.	Politici sociale	I	2	120	60	60	30	30		E	4
3.	Sistemul de Protecție Socială din Republica Moldova	I	1	180	90	90	30	45	15	E	6
4.	Asistența socială a familiei și copilului	II	3	120	60	60	30	30		E	4
5.	Servicii pentru tineret	II	4	120	60	60	30	30		E	4
6	Managementul de caz și supervizarea în asistența socială	II	4	180	90	90	45	45	-	E	6
	Total			900	450	450	210	225	15	6	30

II. NOTĂ EXPLICATIVĂ LA PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

2.1 Generalități

Planul de învățământ la programul de masterat „**Politici și servicii sociale pentru familie și copil**” este unul din documentele reglatoare de bază care definește obiectivele generale, structura procesului de învățământ, setul de discipline, activitățile practice și tehnologia de organizare a procesului de instruire la specializarea nominalizată. Planul de învățământ cuprinde:

- I. Planul de învățământ propriu zis;
- II. Nota explicativă și indicații metodice la plan.

Planul de învățământ a fost elaborat în conformitate cu cerințele:

- (1) Codului educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634);
- (2) Legii nr. 142-XVI din 07 iulie 2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I;
- (3) Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29 octombrie 2015;
- (4) Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464 din 28 iulie 2015;
- (5) Planului-cadru pentru studii superioare (ciclul I – Licență, ciclul II – Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29 octombrie 2015.

La elaborarea planului s-a ținut cont de experiența de pregătire a specialiștilor la Facultatea de Drept și Științe Sociale, de experiența de pregătire a specialiștilor în domeniu la facultățile altor universități, de continuitatea și compatibilitatea ciclurilor de studii superioare.

Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei de master. Studenților care realizează obiectivele programului de master și susțin cu succes teza de master li se conferă titlul de *Master în Asistența Socială* și li se eliberează Diploma de studii superioare de master, însoțită de Suplimentul la Diplomă, redactat în limbile română și engleză. Titularul Diplomei de studii superioare de master are acces la studiile de doctorat.

2.2 Concepția formării specialistului

Argumente privind solicitarea specialistului pe piața muncii

Necesitatea pregătirii specialiștilor în domeniul Asistenței Sociale, domeniul de formare profesională **Politici și servicii sociale pentru familie și copil** este impusă de condițiile actuale din Republica Moldova, care își propune asigurarea în domeniul serviciilor sociale cu cadre calificate, care ar fi competente să realizeze activități de management în domeniu dat. În acest scop primordială devine sarcina de pregătire a asistenților sociali la nivel avansat, ajustat cerințelor actuale care vor putea presta activități de supervizare la diferite nivele.

Calificarea specialistului

Programul de master **Politici și servicii sociale pentru familie și copil** propune pregătirea unor specialiști de calificare superioară pentru activitatea asistențială în instituțiile de stat și neguvernamentale ce prestează servicii sociale pentru Familie și Copil. Absolvenții programului de master se vor angaja cu precădere în instituțiile de stat și neguvernamentale ce prestează servicii sociale specializate pentru familie și copil în dificultate: servicii de consiliere și informare, servicii de plasament temporar de tip familie (adopecție, tutelă-curatelă, asistență parentală profesionistă, casă de copii de tip familie, centre de plasament temporar), servicii de asistență socială în regim de urgență. Absolventului programului de master **Politici și servicii sociale pentru familie și copil** i se conferă calificarea de master în Asistența

socială, el urmând să ocupe următoarele funcții și posturi: specialist principal în problemele familiilor cu copii în situații de risc, specialist principal în problemele drepturilor copilului, șef al Serviciului de asistență socială comunitară, manager în cadrul serviciilor specializate pentru familie și copil.

Finalitățile formării

Deținătorul diplomei de master în asistența socială trebuie să aplice la un nivel de performanță avansat competențele:

- să realizeze politica națională în domeniul asistenței sociale a familiilor cu copii și să asigure aplicarea legislației la nivel teritorial;
- să respecte, promoveze și să garanteze respectarea drepturilor copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și ale celorlalte acte internaționale în materie la care Republica Moldova este parte;
- să exercite funcțiile de Autoritate Tutelară în domeniul protecției drepturilor copilului în raza unității administrativ-teritoriale;
- să elaboreze strategii la nivel de raion pentru susținerea familiilor cu copii în dificultate în parteneriat cu Consiliul raional/municipal, Consiliul raional/municipal pentru

- protecția drepturilor copilului și Consiliile locale pentru protecția drepturilor copilului în baza evaluării necesităților identificate în teritoriu;
- să consolideze, dezvolte și să presteze servicii sociale adresate familiilor cu copii în dificultate;
 - să coordoneze activitatea specialiștilor și asistenților sociali care prestează servicii sociale adresate familiilor cu copii și a reprezentanților organizațiilor guvernamentale și ne-guvernamentale relevante;
 - să identifice cazurile copiilor aflați în dificultate, să asigure intervenția timpurie și prevenirea agravării problemelor sociale;
 - să realizeze intervenția în cazul familiilor și copiilor în dificultate conform procedurii managementului de caz, să stabilească statutul copilului, să determine forma de protecție adecvată situației copilului, să reprezinte interesele copiilor în Judecată, să monitorizeze situația copilului în cadrul serviciului în care acesta a fost plasat;
 - să adreseze către Comisia medico-psiho-pedagogică copiii cu necesități educaționale speciale pentru diagnosticare și recomandarea instituției educaționale adecvate capacităților copilului;
 - să înainteze pentru examinare la Comisia pentru protecția copilului aflat în dificultate cazurile copiilor propuși pentru plasament;
 - să refere cazurile complexe spre serviciile specializate sau cu specializare înaltă;
 - să monitorizeze situația copiilor aflați în diferite forme de plasament;
 - să evalueze impactul serviciilor de asistență socială adresate familiilor cu copii aflate în dificultate;
 - să utilizeze diverse metode și tehnici de studiere a situației familiei și copilului în dificultate;
 - să cerceteze, proiecteze și implementeze proiecte de intervenție socială care să conducă la excluderea marginalizării sociale a familiei și copilului în dificultate;
 - să utilizeze tehnologiile informaționale și comunicaționale moderne în activitatea profesională.

2.3 Organizarea practicii de specialitate

Scopul practicii de specialitate se axează pe consolidarea / exersarea / dezvoltarea abilităților pentru prestarea serviciilor sociale pentru familii și copii în dificultate.

Organizarea practicii de specialitate: Studenții promovează practica pe parcursul a cinci săptămâni. Unitatea de practică, care poate fi Secția de Asistență Socială și Protecție a Familiei, centrele comunitare și organizațiile neguvernamentale ce oferă servicii sociale pentru familie și copil, se identifică de fiecare student – practicant și se oficializează printr-o cerere și un demers făcute respectiv de către studentul – practicant și de către decanatul facultății de Drept și Științe Sociale pe numele managerului instituției sociale. Practica demarează cu un instructaj cu privire la cerințele de organizare și promovare a practicii, precum și procedurile de raportare. Coordonatorul practicii dă indicații cu referință la specificul practicii, obiectivele și conținutul practicii, documentația care trebuie îndeplinită, realizarea și evaluarea practicii. Metodistul de specialitate monitorizează procesul de desfășurare a practicii, evaluează rezultatele obținute. Săptămâna de muncă constituie cinci zile lucrătoare a câte șase ore pe zi.

Conținutul practicii se axează pe câteva direcții importante de activitate: cunoașterea inițială cu instituția socială și serviciile oferite de aceasta, regulamentul în baza căruia activează instituția; evaluarea inițială și complexă a situației familiei și copilului în dificultate; administrarea managementului de caz la toate etapele realizării lui; elaborarea și realizarea programelor de intervenție în baza planurilor individualizate de asistență, activitatea de cercetare în cadrul instituției sociale; evaluarea eficienței politicilor sociale din perspectiva serviciilor oferite de respectiva instituție.

Documentația studentului practicant. La finele practicii, studentul prezintă metodistului de specialitate un portofoliu care include: agenda practicii de specializare; planul anual de lucru al instituției; regulamentul de funcționare a instituției, proiectul unei activități publice; managementul de caz (5 cazuri); caracteristica cu notă, semnată de managerul instituției, însoțită de ștampila instituției; raportul final și rezultatele investigației realizate.

Metodistul de specialitate examinează portofoliul și caracteristica și apreciază practica. Nota finală o constituie media aritmetică a notei obținute din caracteristica practicii de specializare și nota pentru portofoliu.

Stagiul de practică de specialitate (10 credite) este orientat spre consolidarea abilităților și deprinderilor în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil.

Persoanele înscrise la studii superioare de master, fără experiență practică, imediat după absolvirea ciclului I de studii superioare, vor realiza un stagiul de practică în volum de 10 credite. Practica se desfășoară în semestrul 3 (5 săptămâni) și este organizată de către Catedra de Științe socio-umane și asistență socială.

Persoanelor cu experiență practică dovedită, de cel puțin 1 an în domeniul dat și care își continuă activitatea de muncă în acest domeniu, li se vor atribui 10 credite pentru stagiul de practică în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către Catedra de Științe socio-umane și asistență socială.

2.4 Teza de master

Studiile se finalizează cu susținerea publică a tezei de master. La susținerea tezei de master sunt admiși absolvenții care au realizat integral prevederile planului de învățământ și care au susținut cu succes prezentarea preventivă a tezei de master în fața colectivului Catedrei de Științe socio-umane și asistență socială.

Teza de master reprezintă o cercetare științifică aprofundată / interdisciplinară / complementară în domeniul analizei problemelor teoretice și practice din domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, care trebuie să demonstreze competențe profesionale și de cercetare în acest domeniu, cunoașterea științifică avansată a temei abordate și care conține elemente de noutate și originalitate în dezvoltarea sau soluționarea problemei de cercetare.

Tematica tezelor de master este elaborată de Catedra de Științe socio-umane și asistență socială și se stabilește individual de către studenți și conducătorii de teze, fiind aprobată la ședința Catedrei Științe socio-umane și asistență socială și la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe sociale, până la sfârșitul anului I de studii.

Susținerea tezei de master are loc în mod public, în fața Comisiei de evaluare stabilită prin ordinul rectorului.

Conținutul și nivelul tezelor de master, modalitatea de prezentare a lor, sunt expuse în *Recomandările de realizare a tezelor de licență și de master* în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți.

Discipline facultative (la libera alegere)

Nr. crt.	Denumirea unității de curs	Anul	Semestrul	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
				Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
1.	Terapia complementară	I	1	150	40	110	24	16	-	E	5
2.	Întocmirea, păstrarea și arhivarea documentelor	I	1	150	40	110	24	16	-	E	5
3.	Introducere în dinamica reprezentării sociale	I	2	150	40	110	24	16	-	E	5
4.	Strategii de manipulare comportamentală	I	2	150	40	110	24	16	-	E	5
5.	Dezvoltarea profesională și managementul performanței	II	3	150	40	110	20	20	-	E	5
6.	Managementul strategic al resurselor umane	II	3	150	40	110	20	20	-	E	5

III. DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR

3.1 Competențe profesionale și transversale

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.

CP2. Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu.

CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.

CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc.

CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc.

CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei.

CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă.

3.2 Finalitățile programului de studii exprimate prin competențele profesionale și competențele transversale:

Competențe profesionale	CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competențelor profesionale	Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.	Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu.	Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.	Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc.	Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc.	Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.
CUNOȘTINȚE						
1. Cunoașterea aprofundată a ariei de specializare în domeniu, iar în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului profesional specific	C1.1 Cunoașterea aprofundată, delimitarea și descrierea fenomenelor și proceselor sociale, caracteristice domeniului.	C2.1 Cunoașterea conceptelor și metodelor de investigație științifică din domeniul asistenței sociale a familiei și copilului.	C3.1 Cunoașterea aprofundată a sistemului de protecție socială și a sistemului de servicii sociale pentru familie și copil prin identificarea structurilor și funcțiilor specifice acestora.	C4.1 Definirea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor specifice domeniului profesional privind identificarea, evaluarea, intervenția, referirea și monitorizarea familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc .	C5.1 Definirea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor de bază ale supervizării în asistența socială.	C6.1 Cunoașterea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor de bază privind politicile publice și sociale
2. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în diferite contexte asociate domeniului	C1.2 Utilizarea teoriilor în interpretarea proceselor și problemelor sociale prin abordarea acestora prin prisma multidisciplinarității: sociologiei, psihologiei, dreptului, pedagogiei.	C2.2 Utilizarea cunoștințelor și teoriilor de bază din domeniul politicilor sociale și a asistenței sociale pentru explicarea, investigarea și analiza unor situații și probleme sociale și profesionale la diferite nivele.	C3.2 Explicarea și interpretarea strategiilor, modelelor folosite în managementul serviciilor sociale pentru familie și copil și la rezolvarea unor situații-problemă concrete.	C4.2 Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru a explica angajaților metodologia managementului de caz și a sistemului de referire a cazului familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc .	C5.2 Utilizarea cunoștințelor referitoare la managementul de caz și mecanismul de referire a cazului în cadrul activităților de supervizare.	C6.2 Utilizarea cunoștințelor acumulate pentru explicarea și interpretarea și evaluarea problemelor care apar în implementarea politicilor publice și sociale pentru familie și copil.
ABILITĂȚI						
3. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic pentru	C1.3 Aplicarea cunoștințelor, teoriilor din domeniul asistenței	C2.3 Aplicarea conceptelor și teoriilor din domeniu pentru	C3.3 Aplicarea de principii și metode din științele fundamentale pentru managementul	C4.3 Aplicarea de principii și metode dedicate, specific domeniului	C5.3 Aplicarea de principii și metode de bază pentru conceperea și	C6.3 Aplicarea de principii și metode de bază la implementarea

rezolvarea unor probleme complexe, teoretice și practice	sociale, în cadrul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil	interpretarea, analiza problemelor și fenomenelor sociale și formularea de soluții, elaborarea de programe, strategii de depășire/ diminuare/intervenții la nivel de individ, grup sau comunitate.	serviciilor sociale pentru familie și copil la diferite nivele.	profesional, pentru colectarea, prelucrarea datelor, stocarea, analiza, interpretarea arhivarea lor.	proiectarea activităților de supervizare pentru diverse grupuri țintă.	politicilor publice și sociale pentru familie și copil.
4. Utilizarea nuanțată și pertinentă a unor criterii și metode de evaluare pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii	C1.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, din disciplinele fundamentale, pentru recunoașterea principalelor tipuri de probleme sociale caracteristice familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc și selectarea metodelor și tehnicilor adecvate pentru asistența acestora.	C2.4 Analiza comparativă a conceptelor și teoriilor din domeniu pentru a aprecia calitatea, avantajele, limitele unor procese, programe, proiecte, metode, teorii de intervenție socială.	C3.4 Analiza eficienței politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil precum și a strategiilor de optimizare și eficientizare a acestora și a metodelor de soluționare a problemelor.	C4.4 Utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea serviciilor sociale și impactul politicilor sociale asupra calității vieții familiilor și a copiilor.	C5.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode de evaluare a necesităților de supervizare a supervizaților și criteriilor de evaluare a eficienței procesului de supervizare.	C6.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode de evaluare, pentru a aprecia calitatea, avantajele și limitele politicilor publice și sociale pentru familie și copil.
5. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative	C1.5 Elaborarea de proiecte de intervenție, supervizare specifice procesului de asistență socială a familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc pe baza identificării, selectării și utilizării principiilor, metodelor recomandate și soluțiilor consacrate din disciplinele studiate.	C2.5 Elaborarea de proiecte de cercetare cu utilizarea unor combinații de cunoștințe interdisciplinare și cu aplicarea unui spectru de metode de cercetare variate.	C3.5 Elaborarea, gestionarea și monitorizarea politicilor, proiectelor sociale, a serviciilor sociale destinate familiei și copilului.	C4.5 Elaborarea proiectelor de intervenție socială la diferite nivele și implementarea, monitorizarea acestora.	C5.5 Elaborarea de proiecte de supervizare prin selectarea, combinarea și utilizarea cunoștințelor, principiilor și metodelor de intervenție socială.	C6.5 Elaborarea de ajustări adecvate a politicilor publice și sociale și de noi strategii sau reforme sociale în domeniul vizat.
Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:	Realizarea studiilor de caz în contextul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil.	Conceperea și realizarea unei cercetări în domeniu cu expunerea rezultatelor unui auditoriu profesional	Selectarea și utilizarea metodelor, modelelor și strategiilor de management a serviciilor sociale și optimizarea activității acestora.	Evaluarea, intervenția, monitorizarea și referirea cazurilor familiilor aflate în dificultate.	Elaborarea și realizarea proiectelor de supervizare individuală și de grup utilizând diverse metode și mijloace standard.	Analiza și evaluarea politicilor publice și sociale prin identificarea eficienței și impactului acestora la nivel de familie și comunitate.
Descriptori de nivel ai competențelor transversale	Competențe transversale			Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței		
6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie, și de independență profesională	CT1 Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.			Realizarea autonomă a unor proiecte, respectând conduita etică și responsabilă în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil,		
7. Asumarea de	CT2					

roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții	Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizate în echipă.	Realizare unor proiecte în echipă, cu asumarea diverselor roluri în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil,
8. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale	CT3 .Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă .	Realizarea unei lucrări de cercetare în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, utilizând surse în limba română și în alte limbi de circulație internațională

**IV Matricea corelațiilor dintre competențele profesionale și transversale și unitățile de curs
/ module incluse în planul de învățământ**

Codul	Unitatea de curs	Sem.	Nr. credite	Competențe profesionale						Competențe transversale		
				CP1	CP2	CP3	CP4	CP5	CP6	CT1	CT2	CT3
F.01.O.001	Metodologia și etica cercetării	I	4	+	+					+		+
F.01.O.002	Managementul serviciilor sociale	I	6	+		+	+		+	+	+	
F.01.O.003	Evaluarea politicilor publice	I	5	+	+	+			+	+	+	+
S.01.O.104	Metodologia supervizării în asistența socială	I	5	+		+	+	+		+	+	
S.01.O.105	Profilaxia arderii profesionale	I	5	+		+	+	+		+	+	+
F.01.O.006	Sociologia conducerii	I	5	+	+	+			+			
S.02.O.107	Metodologia acreditării serviciilor sociale	II	5	+		+		+	+	+	+	+
F.02.O.008	Probleme actuale în domeniul protecției sociale	II	5	+	+	+			+			
S.02.O.109	Supervizarea și managementul de caz	II	5	+		+	+	+		+	+	+
F.02.O.010	Comunicare managerială și relații publice	II	5	+		+		+	+	+	+	
S.02.O.111	Mecanismul de referire a cazurilor în cadrul serviciilor	II	5	+		+	+	+			+	

	sociale											
S.03.A.012/ S.03.A.013	Elaborarea propunerii de finanțare a proiectelor sociale / Elaborarea și gestionarea bugetelor în cadrul serviciilor sociale	III	5		+	+	+	+	+	+	+	+
F.03.O.014	Întocmirea, păstrarea arhivarea documentelor	III	5	+	+	+	+	+		+		
S.03.O.115	Teorii și metode psihoterapeutice aplicate în cadrul intervențiilor sociale	III	5		+		+	+	+	+	+	+
S.03.A.116/ S.03.A.117	Strategii locale de dezvoltare a serviciilor sociale/ Stabilirea parteneriatelor locale	III	5		+		+	+	+	+	+	+
S.02.O.118	Intervenții psihosociale în situații de criză	III	5				+	+	+	+	+	+

V. FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS INCLUSE ÎN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA PROGRAMUL DE MASTER *POLITICI ȘI SERVICII SOCIALE PENTRU FAMILIE ȘI COPIL*

**FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Metodologia și etica cercetării**

Codul cursului în programul de studii: F.01.O.001
Domeniul științific la care se referă cursul: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale, catedra Catedra Științe socioumane și asistență socială
Număr de credite CTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: Masterat anul I, semestrul 1
Titular de curs: Efim Mohorea, prof. univ.

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Metodologia și etica cercetării este un curs universitar cu caracter interdisciplinar care se predă la anul I Ciclul II, Masterat (Politici și servicii sociale pentru familie și copil, Supervizarea în asistența socială) (16 P/16 S ore). Cursul își propune familiarizarea masteranzilor cu problemele fundamentale ale epistemologiei, metodologiei și eticii cercetării științifice, orientarea către devotamentul față de adevărul științific, însușirea și aplicarea eficientă a principiilor și variatelor metode necesare pentru soluționarea problemelor științifice, în domeniile *Politici și servicii sociale pentru familie și copil* și *Supervizarea în asistența socială*, formarea abilităților și deprinderilor de organizare a unei cercetări științifice (teoretice sau / și empirice), pentru elaborarea și susținerea unei teze de master la specializarea respectivă. Acest curs va contribui la dezvoltarea spiritului științific creativ, critic și constructiv, riguros și argumentativ atât în privința propriilor idei, cât și ale altora. Însușirea bazei metodologice a cercetării și respectarea principiilor eticii științifice îi va permite masterandului un comportament adecvat pentru a comunica eficient, în mod civilizat, cu alți cercetători și a manifesta competență în abordarea și soluționarea problemelor științifice în domeniul respectiv.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Masterandul va obține următoarele competențe de bază:

- va cunoaște structura procesului epistemic al științei contemporane, tipologia adevărului științific și va putea distinge variate tipuri ale acestuia în cadrul științelor juridice;
- va cunoaște nivelurile metodologiei (filosofic universal, general științific și special al științelor particulare), funcțiile lor și coraportul dintre ele, importanța metodei dialectico-sistemică în abordarea și soluționarea problemelor actuale ale științelor juridice;
- va putea aplica în cercetări concrete metodele generale științifice (observația și experimentul, analiza și sinteza, inducția și deducția ș.a.) și cele specifice ale științelor sociale (comparativă, istorică ș.a.), spre exemplu, să interpreteze din perspectivă istorică modalități de analiza a fenomenelor sociale și să elaboreze programe de cercetări empirice în domeniul educației și adaptării persoanelor de diferite vârste la condițiile mediului social.
- va putea lucra cu texte științifice, va poseda capacități de formulare a ideilor științifice, expunere, redactarea lor și participare la proiecte practice și lucrări de cercetare științifică;
- să manifeste, în activitatea profesională, onestitatea, dreptatea, echitatea, demnitatea, datoria și răspunderea individuală, adevărul științific și etic, proprietatea intelectuală, neprejudicierea imaginii profesiei și instituției (de învățământ și de serviciu) ș.a.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finalizarea studierii unității de curs și realizarea sarcinilor de învățare masterandul va fi capabil:

- Să utilizeze principalele metode științifice în cercetările cu conținut juridic;
- Să identifice problema cercetării, să argumenteze actualitatea temei de cercetare, să precizeze obiectul concret al cercetării, să formuleze scopul și obiectivele cercetării, să descrie importanța teoretică, noutatea științifică și valoarea aplicativă a cercetării;
- Să elaboreze un referat științific, să participe, cu un discurs, la o conferință științifică, să scrie o adnotare sau un articol și să le publice;
- Să fie capabil a argumenta, obiectiv, imparțial și onest, opiniile și concluziile în aprecierea valorilor lucrărilor științifice (proprii sau ale altor persoane);
- Să elaboreze, la nivelul cerințelor, teza de master.

Competențe prealabile:

Pentru a însuși cu succes cursul *Metodologia și etica cercetării*, masteranzii trebuie să cunoască: Bazele filosofiei, Introducere sociologie, Psihologia generală, Psihologia vârstelor, Bazele comunicării interpersonale, să poată lucra cu sursele bibliografice, să fie în stare să formuleze idei coerente și concluzii fundamentate, prin date factologice, și raționamente valide (formal adevărate).

Teme de bază:

Epistemologia, obiectul, structura și funcțiile metodologiei științifice; Nivelurile metodologice în știința contemporană; Formele cunoștințelor științifice contemporane; Metodele științifice generale; Formele de organizare a științei și etica cercetării științifice; Tehnologia cercetării și elaborarea lucrărilor științifice.

Strategii de predare-învățare:

Prelegerea, seminarul, discuții, studiul bibliografiei, consultații (de grup și individuale), prezentări, conferințe.

Strategii de evaluare:

Comunicări, teste, rezumate, comentarii, lucrări de control, conferințe, examen final.

Bibliografie**Obligatorie:**

1. Chelcea, Septimiu., *Metodologia elaborării unei lucrări științifice*, București: Comunicare. ro, 2003.
2. Enăchescu, C., *Tratat de teoria cercetării științifice*,. Ed. a 2-a, rev., Iași, Editura Polirom, 2007;
3. Rădulescu, Mihaela Șt., *Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*, ediția a 2-a revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.
4. Țapoc, Vasile., Capcelea, Valeriu. *Cercetarea științifică: Manual pentru facultățile socioumanistice*, Chișinău: ARC, 2008.

Opțională:

1. Chelcea, Septimiu. *Cum să redactăm o lucrare de licență, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor socioumane*, București: Comunicare.ro, 2007.

2. Hatos, Adrian, Buhaș, Raluca, *Caiet suport pentru cursul și seminarul de metodologia cercetării în științele sociale*: Presa universitară clujeană, 2018 .
3. Vlăsceanu, Lazăr. *Introducere în metodologia cercetării sociologice*, Universitatea din București Facultatea de Sociologie și Asistență socială 2008.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Managementul serviciilor sociale

Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.002– studii cu frecvență la zi
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Codul și denumirea specialității: 0391 Asistență socială
Denumirea programului de master: Politici sociale pentru familie și copil
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: • studii cu frecvență la zi – anul I, semestrul I
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Valentina PRIȚCAN
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Unitatea de curs <i>Managementul serviciilor sociale</i> asigură pregătirea profesională eficientă a specialiștilor de calificare superioară care vor avea dreptul să activeze în instituții sociale de stat și private pentru persoane aflate în dificultate, în organizații și instituții sociale care generează cercetări și politici în domeniul asistenței sociale, vor asigura calitatea serviciilor prestate în instituții și organizații, având ca obiectiv major asigurarea înțelegerii principalelor teorii de management, leadership și a principiilor de conducere, precum și a aplicabilității acestora în situații organizaționale concrete. Cursul oferă cunoștințe noi despre managementul serviciilor sociale, domeniu considerat încă abstract pentru asistența socială, facilitează înțelegerea interacțiunii dintre factorii personali și situaționali în procesul conducerii și explorarea proceselor și responsabilităților asociate leadership-ului în instituții și organizații sociale pentru diferite categorii de populație aflate în dificultate și/sau în situație de risc, dezvoltă competențe de coordonare și management al resurselor umane, condiționează valorificarea și dezvoltarea competențelor fundamentale ale managerilor, înțelegerea și aplicarea prevederilor documentelor de politici și actelor normative cu privire la serviciile sociale în Republica Moldova, asigurând pregătirea aprofundată a asistenților sociali la nivel de studii de master. Un alt element de interes, atât pentru asistentul social cât și pentru managerul unei organizații de asistență socială, îl constituie calitatea serviciilor sociale pe care le oferă, unitatea de curs asigurând deplasarea în prim plan a necesității creării unei culturi a calității, într-o organizație/instituție socială/de asistență socială. Este asigurată corelarea unității de curs <i>Managementul serviciilor sociale</i> cu disciplinele din planul de învățământ al programului de master <i>Supervizarea în asistența socială</i>, prin conexiune cu unitățile de curs din aria curriculară: <i>Profilaxia arderii profesionale, Sociologia conducerii, Comunicare managerială și relații publice, Metodologia acreditării serviciilor sociale, Evaluarea politicilor publice și programelor sociale</i>
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.

CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.

CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc.

CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- transfere cunoștințele cu privire la teoriile managementului și leadership-ului social în interpretarea proceselor și problemelor sociale și abordarea acestora prin prisma multidisciplinarității;
- să înțeleagă mecanismele prin care asistentul social poate asigura cultura calității serviciilor sociale prin management inovativ;
- să gestioneze procesele manageriale de selecție, dezvoltare și menținerea personalului în organizații, instituții, agenții de asistență socială;
- să aplice tehnici de intervenție pentru aspecte legate de post sau carieră, motivația pentru muncă și gestionarea rezistenței la schimbare;
- să genereze inițiative în vederea optimizării managementului schimbării în instituții și organizații;
- să analizeze și să diferențieze stiluri și modele de conducere, programe de motivare și coaching pentru personalul din organizații, instituții, agenții de asistență socială;
- să aplice tehnici de auto-management, management al timpului, stabilire a priorităților;
- să valorifice competențele fundamentale ale managerilor pentru performanța organizațiilor;
- să evalueze atitudinile, gradului de satisfacție, performanțele angajaților și echipelor;
- să monitorizeze procesele instituționale și activitățile în echipă;
- să promoveze cultura calității în organizații, instituții, agenții de asistență socială.

Pre-rechizite: Pentru a studia unitatea de curs *Managementul serviciilor sociale* studenții trebuie să cunoască conceptele de bază (personalitate, management, conexiuni sociale, management al schimbării, comunicare eficientă, norme etice și deontologice, lucru în echipă) studiate în cadrul unităților de curs: psihologie generală, etica și deontologia profesională, psihologie managerială, supervizare în asistența socială, să posede competențe de lucru în echipă, abilități de comunicare, auto-management. Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate în cadrul cursurilor *Sistemul de protecție socială, Cadrul legal al protecției sociale, Politici sociale* și să stabilească conexiuni între elementele ecosistemului protecției sociale, pentru a înțelege procesele manageriale la nivel micro și macro.

Unități de învățare: Definirea managementului, distincția dintre administrație și management, rolurile manageriale, funcțiile managementului, managementul serviciilor sociale. Organizații, instituții, agenții de asistență socială, caracteristici ale organizațiilor de asistență socială. Managementul schimbării în sistemul de servicii sociale. Teorii cu privire la management și

leadership. Factorii care generează schimbarea în sistemul de servicii sociale: factorii externi și interni. Etapele procesului de schimbare. Motivele rezistenței la schimbare. Strategii de depășire a rezistenței la schimbare. Funcțiile managementului în organizații, instituții, agenții de asistență socială. Planificarea și organizarea ca funcții a managementului serviciilor sociale. Coordonarea și managementul resurselor umane: direcțiile, scopul și caracteristicile managementului resurselor umane; selectarea și pregătirea personalului; evaluarea performanțelor profesionale individuale; pregătirea și dezvoltarea profesională; motivația. Conducerea (Leadership-ul): tipurile de conducere; stiluri și modele de conducere. Competențele fundamentale ale managerilor serviciilor sociale: abilități de comunicare, auto-management, managementul timpului, stabilirea priorităților, leadership-ul practic, definirea rolurilor, gestionarea altor persoane, încrederea în sine și abilitățile comportamentului uman, rezolvarea conflictelor, stabilirea hotarelor și transparenței, etica profesională și managerul de servicii psihologice. Politici și acte normative cu privire la managementul serviciilor sociale în Republica Moldova. Cadrul normativ de funcționare al instituțiilor ce prestează servicii sociale. Managementul calității serviciilor sociale. Instituția voluntariatului în managementul serviciilor sociale. Voluntariatul în cadrul serviciilor sociale: definiție, predestinare, limite și oportunități. Atragerea, motivarea și recrutarea voluntarilor în cadrul serviciilor psihologice.

Strategii de predare – învățare:

Curs: expunere, dezbateri, clarificare conceptuală, analiză comparativă, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, experimentarea.

Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, studiu de caz, experimentarea, conferințe de presă.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, rezolvarea situațiilor de problemă și dilemelor etice din domeniul managementului în organizații, instituții, agenții de asistență socială, elaborarea referatelor și proiectelor individuale/de grup.

Bibliografie:

Bibliografie obligatorie:

1. Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova / coord. M. Dilion, V. Prițcan.- Chișinău, Editura "Cu drag" S.R.L., 2008.- p. 185-186-187, ISBN 978-9975-80-146-1
2. Bódi, Diana - Cristina. Managementul organizațiilor de asistență socială. Editura Universității Transilvania Brașov, 2017. – 481 p. – ISBN: 978-973-635-963-7
3. Centre Comunitare Multifuncționale: Realități și Posibilități / Fondul de Investiții Sociale din Moldova ; resp. de ed.: Tatiana Socolov ; trad.: Constantin Ursu. – Chișinău: Acomed Plus, 2012. – 55 p. – ISBN 978-9975-4196-2-8.
4. Gherguț, Alois. Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială: ghid practic / A. Gherguț. – Iași: Polirom, 2003. – 208 p. – ISBN 973-681-264-2.
5. Tratat de asistență socială (coord. George Neamtu), Editura Polirom, Iași, 2003,. – 1016 p. – ISBN 973-681-263-4.
6. Zlate, M. Tratat de psihologie organizațional-managerială. Iași: Polirom. 2007, ISBN: 973-681-681-8 159.9:65

Bibliografie suplimentară/opțională:

1. Miley, Karla Krogsrud. Practica asistenței sociale: Abordarea participativă / Karla Krogsrud Miley, Michael O'Melia, Brenda DuBois ; trad. de Ioana Ciocian, Maria-Paula Mărginean, Elena Hortenzia Pop - Iași: Ed. Polirom, 2006 - 619 p.

2. Nartea, Andrei Mihail. Accesul la servicii comunitare de asistență socială. Studiu calitativ al serviciilor de protecție a copilului, la nivel comunitar / Andrei Mihail Nartea // Revista de asistență socială. – 2014. – Nr 1. – P. 43-57. – ISSN 1583-0608.
3. Nelson-Jones, Richard. Manual de consiliere / R. Nelson-Jones; trad. din engleză de Clara Ruse ; ed.: Silviu Dragomir, Vasile Dem. Zamfirescu. – București: Ed. Trei, 2009. – 306 p. – ISBN 978-973-707-293-1.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Probleme actuale ale dreptului familiei

Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.003
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Codul și denumirea specialității: 0391 Asistență socială
Denumirea programului de master: Politici sociale pentru familie și copil
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul I
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Veaceslav PÎNZARI
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Familia este o realitate biologică, prin uniunea ce se realizează între bărbat și femeie, precum și prin procreație; este o realitate socială, pentru că reprezintă cadrul comunității de viață și de interese a celor ce o compun, uniți prin esența morală a căsătoriei și prin descendență într-un model unic al solidarității umane; este o realitate juridică, fiind recunoscută și ocrotită juridicește. Vorbind despre dimensiunea juridică a familiei, direcțiile principale ale intențiilor normative pot fi considerate următoarele: protejarea familiei tradiționale ca entitate socială, inclusiv prin stabilirea cerințelor legale care să asigure accesul la un asemenea statut; stabilirea drepturilor și îndatoririlor reciproce dintre membrii familiei; reglementarea modurilor de stabilire a filiației; asigurarea respectării interesului superior al copilului etc. Abundența reglementărilor și frecvența cu care se modifică normele legale care vizează în mod direct sau indirect familia și instituțiile dreptului familiei, impun o analiză sistemică și profundă a acestora, asigurându-se astfel posibilitatea transpunerii corecte și eficiente în practică a literei și a spiritului acestor acte normative, în vederea asigurării respectării și apărării drepturilor și intereselor subiecților raporturi juridice respective. Din perspectiva diversității reglementării, afirmăm că dreptul familiei actualmente este ramificat, astfel că, putem vorbi de un drept civil al familiei, de un drept social al familiei, de un drept penal al familiei, care sancționează violența în familie sau încălcarea altor obligații familiale, de un drept fiscal al familiei. Probleme actuale de dreptul familiei este o unitate de curs de specialitate, inclusă în programul de pregătire a studenților specializării Instituții de drept privat - 90 și 120 credite - care are menirea să contribuie la dezvoltarea profesională a masteranzilor, printr-o cunoaștere mai aprofundată a instituțiilor dreptului familiei. Unitatea de curs Probleme actuale de dreptul familiei asigură studiul aspectelor controversate ale cadrului juridic ce reglementează încheierea și efectele căsătoriei, încetarea, desfacerea și desființarea acesteia, filiația față de mamă și față de tată, procrearea medical asistată, adopția, ocrotirea părintească, obligația legală de întreținere etc.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:
Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării soluțiilor și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (condiții de fond și formă la căsătorie, desființarea, desfacerea și încetarea căsătoriei, efectele personale și patrimoniale ale căsătoriei, filiația firească și adoptivă, protecția drepturilor copilului, obligația legală de întreținere etc.) studiate în cadrul cursurilor de Introducere în dreptul civil, Teoria generală a obligațiilor, Dreptul familiei, Succesiuni, Drept internațional privat, Drept procesual civil etc.

Teme de bază:

- 1. Noțiunea de „viață de familie” din perspectiva dreptului european al drepturilor omului**
 - noțiunea de „viață de familie” prin prisma CEDO;
 - jurisprudența CEDO privind dreptul la căsătorie și dreptul de a întemeia o familie.
- 2. Concubinajul și parteneriatele înregistrate**
 - noțiunea de concubinaj și parteneriate înregistrate în diferite legislații;
 - valențele juridice ale concubinajului în legislația Republicii Moldova.
- 3. Controverse privind reglementarea condițiilor de fond, de formă și a impedimentelor la căsătorie**
 - probleme și soluții privind reglementarea condițiilor de fond;
 - probleme și soluții privind reglementarea momentului și a locului încheierii căsătoriei;
 - probleme și soluții privind reglementarea impedimentelor la căsătorie.
- 4. Probleme privind efectele căsătoriei ce vizează relațiile personale dintre soți**
 - controverse privind reglementarea efectelor personale ale căsătoriei;
 - controverse privind reglementarea capacității de exercițiu a soțului minor.
- 5. Reglementarea regimurilor matrimoniale în legislația Republicii Moldova**
 - probleme și soluții privind regimul legal al bunurilor soților;
 - probleme și soluții privind regimul contractual al bunurilor soților.
- 6. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor în legislația Republicii Moldova**
 - soțul supraviețuitor – moștenitor legal și testamentar;
 - instituirea contractuală.
- 7. Modalitățile de desfacere a căsătoriei și efectele divorțului**
 - probleme și soluții privind reglementarea modurilor de desfacere a căsătoriei;
 - probleme și soluții privind efectele divorțului.
- 8. Stabilirea filiației firești**
 - probleme și soluții privind stabilirea filiației față de mamă;
 - probleme și soluții privind stabilirea filiației față de tată.
- 9. Filiația în cazul reproducerii umane asistate medical**
 - probleme și soluții privind filiația față de mamă în cazul RUAM;
 - probleme și soluții privind filiația față de tată în cazul RUAM.
- 10. Reglementarea filiației adoptive**
 - probleme și soluții privind reglementarea condițiilor la adopție;
 - probleme și soluții privind reglementarea efectelor adopției.
- 11. Asigurarea protecției drepturilor copilului**
 - noțiunea de „copil” în legislație și doctrină;
 - mijloacele juridice de protecție a drepturilor copilului.
- 12. Executarea obligației legale de întreținere**
 - comparației între obligația legală și contractuală de întreținere;
 - modurile de executare a obligației legale de întreținere.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

1. Avram, M. Drept civil. Familia, Editura Hamangiu, București, 2013;
2. Avram, M. Nicolescu, C. Regimuri matrimoniale, Editura Hamangiu, București, 2010;
3. Bodoașcă, T. Draghici, A. Puie, I. Maftai, Iu. Dreptul familiei. Curs universitar, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2013;
4. Bodoașcă, T. Dreptul familiei. Curs universitar, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2015;
5. Duță, C.R. Raporturile patrimoniale dintre soți la confluența dispozițiilor codului familiei și ale noului cod civil, Editura Universul Juridic, București, 2012;
6. Florian, E. Pînzari V., Căsătoria în legislația României și a Republicii Moldova, Editura Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2006;
7. Florian, E. Dreptul familiei, ediția a 6-a, Editura CH BECK, București, 2016;
8. Gheberta, I.N. Nulitatea căsătoriei în dreptul român și comparat, Editura Universul Juridic, București, 2017;
9. Guțan, S. Reproducerea umană asistată medical și filiația, Editura CH BECK, București, 2011;
10. Hageanu, C.C. Dreptul familiei și actele de stare civilă. Ediția a 2. Editura Hamangiu, București, 2017;
11. Irinescu, L. Curs de dreptul familiei, Editura Hamangiu, 2015;
12. Nicolescu, C. Regimuri matrimoniale convenționale în sistemul Noului Cod civil român – abordare istorică, utilitaristă și comparativă, Editura Universul Juridic, București, 2012;
13. Pînzari, V. Dreptul familiei. Curs universitar, Editura Universul Juridic, București, 2015;
14. Vasilescu, P. Regimuri matrimoniale. Partea generală, Editura Universul Juridic, București, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil

Codul unității de curs în programul de studii: S.02.O.104
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Codul și denumirea specialității: 0391 Asistență socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de științe socio-umane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul anul I, semestrul I
Titular de curs: dr. lectr. univ., Maria CORCEVOI
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil</i> își propune să configureze o viziune teoretică și practică asupra conștientizării importanței și utilității supervizării profesionale pentru asigurarea calității serviciilor sociale prestate familiei și copilului care ar dezvolta abilități practice necesare viitorului specialist pentru organizarea procesului de supervizare profesională în cadrul serviciilor sociale prestate familiilor și copiilor.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Cunoaștere și înțelegere Conștientizează importanța și utilitatea supervizării profesionale pentru asigurarea calității serviciilor sociale prestate familiei și copilului;

Cunoaște metodologia și procedurile de organizare și promovare a ședințelor de supervizare profesională; Cunoaște și aplică procedurile de supervizare a metodologiei aplicării managementului de caz în lucrul cu familia și copilul; Cunoaște și respectă normele etice și deontologice în procesul de realizare a mecanismului de supervizare profesională în asistență socială. Explicare și interpretare Diferențiază, cunoaște, apreciază și interpretează corect manifestările comportamentale și emoționale ale participanților la procesul de supervizare profesională; Efectuează autoanaliza și autoaprecierea reacțiilor proprii apărute la comportamentul persoanelor supervizate; Explică și interpretează situațiile practice care pot să apară în cadrul aplicării managementului de caz în lucrul cu familia și copilul; Interpretează și argumentează modalitățile de organizare și realizare a ședințelor de supervizare. Instrumental – aplicative Aplică metodologia procesului de supervizare profesională; Proiectează și planifică strategii de suport profesional asistenților sociali care prestează servicii sociale familiilor și copiilor; Valorifică experiențele profesionale proprii în realizarea activităților de supervizare. Atitudinale Dezvoltă o atitudine responsabilă față de realizarea responsabilităților de supervizare; Dezvoltă toleranță, creativitate, sensibilitate și adaptare socială; Respectă strict normele etice în activitatea profesională și se angajează continuu în dezvoltarea personală și profesională.
Finalități de studii realizate la finele cursului: ▪ Să cunoască și să utilizeze noțiunile specifice disciplinei; ▪ Să manifeste atitudini pozitive și responsabile față de organizarea procesului de supervizare; ▪ Să explice și să interpreteze idei, proiecte, procese, precum și conținuturi teoretice și practice ale disciplinei; ▪ Să proiecteze, și să evalueze activități practice specifice; ▪ Să utilizeze metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare; ▪ Să conștientizeze importanța și necesitatea participării la propria dezvoltare profesională.
Pre-rechizite: Unitatea de curs ”Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil” își întemeiază demersul pe valorificarea și dezvoltarea competențelor profesionale în prestarea serviciilor sociale calitative pentru familie și copil în conformitate cu cadrul legislativ și normativ în domeniul asistenței sociale.
Teme de bază: Ore la curs: Conceptul de supervizare profesională în asistență socială: scop, obiective, principii, elemente de bază. Nevoia de supervizare în asistență socială. Rolurile supervisorului în sistemul de asistență socială. Tipurile de supervizare profesională în asistență socială: individuală și de grup. Organizarea procesului de supervizare profesională. Procedurile de supervizare profesională. Managementul timpului în activitatea de asistență socială. Calități și competențe necesare supervisorului în asistență socială. Ore la seminar:

Funcțiile supervizării profesionale. Elementele principale din componența activității de supervizare. Supervizarea în asistența socială: experiențe în plan mondial. Procedurile de supervizare care oferă suport în realizarea managementului de caz în asistența socială comunitară. Strategii de utilizare eficientă a timpului de lucru. Etapele tranziției de la statutul de asistent social la statutul de supervizor.
Strategii de predare-învățare: Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată. Seminar: trainingul abilităților profesionale, modelarea ședințelor de supervizare, dezbateri, activități de grup, sinteza cunoștințelor, analize, interpretări.
Strategii de evaluare: Cursul finalizează cu examen.
Bibliografie: MECANISMUL de supervizare profesională în asistența socială, aprobat prin ordinul Ministrului Protecției Sociale, Familiei și Copilului nr. 99 din 31 decembrie 2008. MECANISMUL de supervizare profesională în asistența socială, aprobat prin ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 74 din 10 mai 2017, disponibil pe internet: https://msmps.gov.md/sites/default/files/document/attachments/usaaid_2_ghid_supervizare_rom.pdf . SUPERVIZARE și consultanță. Disponibil pe Internet: http: <www.supervizare.com> TRATAT de asistență socială. Coordonator George Neamțu. București: Editura Polirom, 2003. P.381- 388. Stela Milicenco, Importanța supervizării în practica asistenței sociale, disponibil pe internet: http://studiamsu.eu/wp-content/uploads/03.-p.21-25.pdf .

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Profilaxia arderii profesionale

Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.005– studii cu frecvență la zi
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Codul și denumirea specialității: 0391 Asistență socială
Denumirea programului de master: Politici și servicii sociale pentru familie și copil
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: studii cu frecvență la zi – anul I, semestrul I
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Valentina PRIȚCAN
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Unitatea de curs <i>Profilaxia arderii profesionale</i> are menirea de a dezvolta competențele profesionale ale asistenților sociali, specialiști de calificare superioară, care au dreptul să activeze în instituții sociale de stat și private pentru familii și copii aflați în dificultate și/sau situație de risc, în organizații și instituții sociale care generează cercetări și politici în domeniul asistenței sociale a familiei și copilului, având ca obiectiv major asigurarea înțelegerii modului în care inteligența emoțională, strategiile de diminuare a efectelor stresului ocupațional, comunicarea eficientă și constructivă, inclusiv cu persoanele cu comportament dificil, facilitează reducerea efectelor arderii profesionale/sindromului burnout. Cursul facilitează înțelegerea modului în care poate fi evitat dezechilibrul dintre ideal și real, incluzând simptomele somatic, tulburările comportamentale,

atitudinile defensive, determinarea factorilor psiho-sociali la locul de muncă prin care angajații din organizații, instituții, agenții de asistență socială, cese manifestă prin interese multidirecționale, pot să-și dezvolte capacitatea de a echilibra activitatea profesională cu odihna, pot să-și consolideze comportamente predictive și adaptabile, să manifeste eficiență și eficacitate profesională pe termen lung, dezvoltând și aplicând strategii de diminuare a sindromului arderii profesionale. Este asigurată corelarea unității de curs *Profilaxia arderii profesionale* cu disciplinele din planul de învățământ al programului de master *Politici și servicii sociale pentru familie și copil*, prin conexiune cu unitățile de curs din aria curriculară: *Managementul serviciilor sociale, Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil, Comunicare managerială și relații publice, Metodologia acreditării serviciilor sociale, Standarde de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului*.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.

CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.

CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc.

CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei.

CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să înțeleagă mecanismele prin care asistentul social poate dezvolta strategii de profilaxie a sindromului arderii profesionale, menținând starea de bine a angajaților instituțiilor sociale;
- să aplice programe de diminuare a sindromului arderii profesionale, sporind satisfacția și motivația pentru muncă a angajaților instituțiilor din sistemul judiciar;
- să analizeze și să diferențiez tehnici de abordare adecvată a comportamentelor dificile ale angajaților instituțiilor sociale, focusate pe strategii de diminuare a sindromului arderii profesionale;
- să elaboreze programe de dezvoltare/consolidare a inteligenței emoționale;
- să aplice tehnici de control al emoțiilor, al stresului ocupațional, tehnici de management al timpului și de stabilire a priorităților;
- să valorifice strategiile de diminuare a sindromului arderii profesionale pentru menținerea stării de bine a angajaților și performanța organizațiilor din sistemul de protecție socială.

Pre-rechizite: Pentru a studia acest curs studenții trebuie să posede competențe de lucru în echipă, abilități de comunicare, auto-management, inteligență emoțională, competențe de individualizare a

proceselor de asistență psihologică focusate pe strategii de diminuare a sindromului arderii profesionale, pe menținerea echilibrului emoțional și performanțelor personale ale angajaților. Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate în cadrul cursurilor <i>Psihologie generală</i>, <i>Psihologia dezvoltării</i>, <i>Sistemul de protecție socială</i> și să stabilească conexiuni între elementele ecosistemului protecției sociale.
Unități de învățare: Esența și componentele sindromului arderii profesionale. Epuizarea emoțională, depersonalizarea (deumanizarea), reducerea performanțelor personale ca componente ale sindromului arderii profesionale/<i>sindromului burnout</i>. Fazele sindromului arderii profesionale: fanatismul, frustrația, astenia, apatia, indiferența și arderea. Recunoașterea și prevenirea sindromului arderii profesionale: simptome somatice, simptome psihosociale, simptome comportamentale. Consecințele arderii profesionale. Mediul psihosocial de muncă și <i>sindromul burnout</i>. Mediul psihosocial de muncă. Optimizarea condițiilor psihosociale ale mediului de muncă ca mijloc de profilaxie a sindromului arderii profesionale. Strategii de diminuare a sindromului arderii profesionale prin abordarea adecvată a comportamentelor dificile. Inteligența emoțională și rolul ei în prevenirea arderii profesionale. Programe psihosociale de profilaxie a sindromului arderii profesionale: obiective, structură, conținuturi, finalități. Exersarea competențelor de elaborare și aplicare a strategiilor instituționale și a <i>Programelor psihosociale de profilaxie a sindromului arderii profesionale</i>.
Strategii de predare – învățare: Curs: expunere, dezbateri, clarificare conceptuală, analiză comparativă, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, experimentarea. Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, studiu de caz, experimentarea, conferințe de presă.
Strategii de evaluare: teste de evaluare dinamică, profilaxia sindromului arderii profesionale, elaborarea și pilotarea programelor psihosociale de profilaxie a sindromului arderii profesionale.
Bibliografie: Bibliografie obligatorie: 1. Balode, Neli. Factorii sindromului burnout în organizație: necesitatea unei abordări structurate / N. Balode // <i>Psihologie : Rev. șt.-practică</i>. – 2016. – Nr. 1-2. – P. 71-79. – ISSN 1857-2502. 2. Christophe A., Leclercq F. Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele. Ed. a 4-a. București: Trei, 2013. 362p ISBN 978-973-707-904-6. 3. Prițcan, V. Reducerea stresului profesional al asistentului social prin antrenament creativ. // <i>Stresul ocupațional: perspective teoretico-praxiologice</i>. Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Managementul stresului ocupațional în mediul educațional”- coord. S. Briceag, tipogr. USB, „A. Russo”, 2009.- p. 17-21. ISBN 978-9975-50-002-9 4. Runcan, Patricia Luciana. Aspects of Burnout among Professionals / P. Luciana Runcan // <i>Revista de asistență socială</i>. – 2013. – Nr. 3. – P. 111-119. – ISSN 1583-0608. 5. Полякова, О. Б. Burnout – гореть или выгорать / О. Б. Полякова // <i>Мир образования – образование в мире : науч.-метод. журн.</i> – 2010. – Nr. 2. – P. 148-158. 2073-8536. Bibliografie suplimentară/opțională: 1. David, Daniel. Tratat de psihoterapii cognitive și comportamentale / D. David. – Ed. a 3-a rev. și adăugită. – Iași : Polirom, 2017. – 366 p. – ISBN 978-973-46-6819-9. 2. Peseschkian, Nossrat. Psihoterapia vieții cotidiene / N. Peseschkian ; trad. din engleză de Mihaela Sanda Oprea Aron. – București : Ed. Trei, 2009. – 405 p. – ISBN 978-973-707-

308-2.

3. Miley, Karla Krogsrud. Practica asistenței sociale: Abordarea participativă / Karla Krogsrud Miley, Michael O'Melia, Brenda DuBois; trad. de Ioana Ciocian, Maria-Paula Mărginean, Elena Hortenzia Pop.- Iași: Ed. Polirom, 2006.- 619 p

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Sociologia conducerii

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: 01.O.006.
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5 ECTS
Anul și semestrul în care se predă: Anul I, semestrul I
Titularul: conf. univ., dr. Gheorghe NEAGU
Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: unitatea de curs. Sociologia conducerii este strâns corelată cu următoarele unități de curs: managementul serviciilor sociale; comunicare managerială și relații publice; dezvoltare profesională și managementul performanței; profilaxia arderii profesionale, stabilirea parteneriatelor locale. Unitatea de curs <i>Sociologia conducerii</i> , parte componentă a subsistemului unităților de curs sus-menționate, își propune drept scop să formeze la masteranzi o imagine sociologică adecvată despre subsistemul de conducere ca element important al sistemului societal, să formeze abități de analiză și interpretare sociologică a mediului organizațional din perspectiva domeniului de formare profesională al masterandului, mult mai profund și mai desfășurat în raport cu dimensiunile abordate în cadrul celorlalte unități de curs, parte componentă a subsistemului nominalizat.
Competențe dezvoltate: Competențe profesionale: CP1, Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională; CP2, Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu; CP3, Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil; CP6, realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.
Finalități de studii: - la finele unității de curs se estimează că studentul va fi capabil să conceapă sistemul de conducere ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc; - va fi capabil să identifice locul și rolul conducerii în cadrul sistemului societal, a multiplelor relații de intercondiționare dintre conducere și celelalte componente ale vieții sociale;

- va fi capabil să demonstreze importanța sociologiei conducerii în contextul integrării, în perspectivă, a Republicii Moldova în Comunitatea Europeană;
- va fi capabil să utilizeze metodele și tehnicile de cercetare științifică a diverselor subsisteme ale sistemului de conducere, inclusiv a subsistemului de asistență socială;
- va demonstra eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare a fenomenului complex al conducerii proceselor sociale din cadrul sistemului de asistență socială;
- va demonstra cunoașterea temeinică a realității sociale prin capacitatea de a realiza analize critice ale raportului dintre sistemul societal de conducere și subsistemul asistenței sociale;
- va conștientiza necesitatea de a se raporta permanent la contextul social atunci când se pune problema înțelegerii eficienței conducerii proceselor sociale din cadrul sistemului de asistență socială.

Competențe prealabile:

- cunoașterea temeinică a sociologiei generală și metodologiei sociologice;
- aplicarea principiilor, metodelor, tehnicilor și procedurilor sociologice în procesul cercetării problemelor sociale;
- capacitatea de evaluare adecvată a evenimentelor social-politice, economice, ideologice, culturale.

Unități de învățare:

Curs: Sociologia conducerii în structura cunoașterii sociologice;teorii și paradigme în sociologia cinducerii; particularitățile metodologiei sociologiei conducerii; dimensiunea macrosociologică a conducerii; instituțiile sociale și conducerea socială; omul/actorul în sistemul relațiilor de conducere: dimensiunea microsociologică; rolul liderismului în irganizație; cultura organizațională; aspecte sociologice ale conflictului organizațional; motivația participării în context organizațional; asigurarea informațională a sistemelor de conducere. Sociologia aplicativă în practica de conducere.

Seminarii: Constituirea sociologiei conducerii; structura organizațională a societății. Locul și rolul organizațiilor de asistență socială în sistemul organizațional societal; conflictul organizațional din perspectiva sistemului de asistență socială; modele organizaționale de asistență socială; supervizarea: scopuri și obiective ale supervizării; rolul și funcțiile supervizării; principiile supervizării în asistență socială; stiluri și metode de supervizare; tehnici de supervizare; etapele procesului de supervizare; tipuri de supervizare; managementul calității serviciilor sociale; diagnoza sociologică în activitatea de management a proceselor sociale din organizațiile de asistență socială; metodologia elaborii proiectelor de investigație din perspectiva organizațiilor de asistență socială.

Strategii didactice:

În predare. Prelegerea, prelegerea-dezbaterea, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația euristică etc.

La seminarii: dezbaterea, eseul, referatul, problematizarea, studiu de caz, comparația, modelarea, proiectul investigației sociologice.

Bibliografie

1. Bodi, Diana-Cristina. Managementul organizațiilor de asistență socială. Brașov: Editura Universității Transilvania, 2007;
2. Vlăsceanu, M. Organizații și comportament organizațional. Iași: Polirom, 2003;

3. Социология управления: стратегии, процедуры и результаты исследований / Редколлегия: А.В.Тихонов (отв. ред.) и др. – М.: «Канон+» РООИ «Реабилитация», 2010;
4. Neagu, Gh. Les capacités de l'administration publique locale de la région de développement du Nord de planifier, d'attirer et de gérer les investissements dans le domaine de la stratégie de développement du Nord. In: Revue Européenne du droit social, Volume XX, Issue 3, Édition *Bibliotheca*, Târgoviște, 2013, p. 262-270;
5. Neagu, Gheorghe. Sociologia conducerii. Suport de curs, Bălți, 2019;
6. Neagu, Gh. Calitatea formării profesionale a asistenților sociali în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți / Gheorghe Neagu // Anuarul Catedrei de științe socioumane și asistență socială 2016/2017. – Bălți, 2018.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Comunicare managerială și relații publice

Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.007
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul _I_, semestrul _2_
Titularul unității de curs: dr., prof. univ., Claudiu COMAN
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Managerul este socotit ca fiind omul noilor cerințe de dezvoltare a societății, el executând o profesiune cu un grad ridicat de cunoștințe și practici, a căror însușire cere un lung și complex proces de formare și perfecționare. Managerul nu poate fi unilateral, să cunoască numai problemele tehnice sau economice, să se rezume numai la aspectele teoretice sau numai la latura practică. Trăsătura sa de bază trebuie să fie capacitatea de corelare și de integrare a tuturor acestor cunoștințe. Comunicarea deschisă își propune să gestioneze funcția diferiților actori ai pieței în ideea de a conserva rolul tradițional al comunicării externe, dar punând accent pe deschiderea către exterior și refuzând o modelizare închisă și limitată. Tratatul informației, gradul său de inteligibilitate, întrepătrunderea rețelelor, cea mai bună gestionare a capitalului uman rămân condiții esențiale pentru supraviețuirea oricărei organizații.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: <i>Competențe profesionale:</i> CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională; CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de comunicare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc. CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora. <i>Competențe transversale:</i> CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru

valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională. CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei. CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. Cunoștințe: - Cunoașterea aprofundată, delimitarea și descrierea fenomenelor și proceselor sociale, caracteristice domeniului comunicării; - Utilizarea teoriilor în interpretarea proceselor și problemelor sociale prin abordarea acestora prin prisma științelor comunicării; - Explicarea și interpretarea strategiilor, modelelor folosite în managementul serviciilor sociale pentru familie și copil și la rezolvarea unor situații-problematică în comunicare; - Utilizarea cunoștințelor referitoare la managementul de caz și mecanismul de referire a cazului în cadrul activităților de comunicare managerială; Abilități: - Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare a comunicării manageriale, pentru recunoașterea principalelor tipuri de probleme sociale; - Elaborarea de proiecte de intervenție, supervizare specifice procesului de asistență socială a familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc pe baza identificării, selectării și utilizării principiilor, metodelor recomandate și soluțiilor consacrate din comunicare; - Aplicarea de principii și metode de bază pentru conceperea și proiectarea activităților de comunicare în supervizare pentru diverse grupuri țintă.
Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază din domeniul sociologic, psihologic și științelor comunicării. Principiilor de bază a organizării și funcționării sistemului administrativ.
Teme de bază: Comunicarea interumană. Elementele determinante ale specificului comunicării manageriale. Management - manager – comunicare managerială. Scopul, obiectivele și rolurile comunicării manageriale. Comunicarea managerială ca avantaj strategic al organizației. Deprinderea de a citi eficace și eficient. Conștientizarea și reducerea perturbațiilor din comunicare. Folosirea feed-back-ului. Deprinderi în analiza, sinteza și interpretarea mesajelor. Analiza și sinteza ca etape în interpretarea mesajelor. Interpretarea și folosirea limbajelor neverbale. Interpretarea și folosirea limbajului grafic. Deprinderi de redare a mesajelor. Redare orală. Redare în scris. Strategia comunicării manageriale. Gândirea strategică în comunicarea managerială. Abordarea strategică a actului de comunicare. Strategii de comunicare la nivel de organizație. Climatul comunicării manageriale.
Strategii de predare – învățare: prelegeri interactive, proiecte, dezbateri, portofolii, consultații, prezentări powerpoint.
Strategii de evaluare: Nota medie pe semestru se compune din media notelor acumulate din activitatea la seminare, ce constituie 60% din total, iar 40% este nota obținută din activitatea individuală finalizată cu prezentarea portofoliului.

Evaluarea finală a unității: examen scris (test).

Bibliografie:

1. BAZU, Petru. Comunicarea managerială. – Bacău: Rovimed Publishers, 2010. – 100 p.
2. COMAN, Claudiu. Tehnici de negociere, Editura CH Beck, 2007, ISBN: 978-973-115-224-0
3. COMAN, Claudiu. Sferă publică și imagine politică, Editura C.H. BECK, 2010, 114 p., ISBN 978-973-115-813-6
4. HAINES, Rosemarie. Tipuri și tehnici de comunicare în organizații. – București: Editura: Universitară, 2009. – 268 p.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
PROBLEME ACTUALE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI SOCIALE

Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.008

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2

Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Ina Odinoaka

Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.

Probleme actuale în domeniul protecției sociale este unitatea de curs obligatorie, care vine de a familiariza masteranzii cu noile reglementări și reforme în domeniul protecției sociale, cu metodele, instrumentele și strategiile de realizare a politicii sociale a statului.

Într-o realizare a scopului propus, temele studiate vor fi axate pe cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul unităților de curs studiate la ciclul I, studii superioare de licență, precum și a unităților de curs studiate la ciclul II, studii superioare de master, precum: managementul serviciilor sociale; probleme actuale în dreptul familiei, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.

CP2. Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea cercetărilor în domeniu.

CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și normelor de etică profesională.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea problemelor teoretice și practice, în domeniul protecției sociale, aplicând metoda studiului de caz;

- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul protecției sociale, evidențiind imperfecțiunile acestora; - să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării de decizii motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul protecției sociale; - să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ în materia dreptului protecției sociale la situații de fapt; - să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de masterat.
Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (politică socială; asistență socială; asigurare socială; protecția familiei și copilului; risc social, etc.) studiate în cadrul unităților de curs: managementul serviciilor sociale; probleme actuale în dreptul familiei, etc.
Teme de bază: 1. Politici și sisteme de protecție socială. 2. Principiile de organizare și funcționare a sistemelor de protecție socială. 3. Particularitățile asigurării sociale și asistenței sociale în calitate de componente distinctive ale sistemului de protecție socială. 4. Reglementarea juridică a vechimii în muncă și a stagiului de cotizare. 5. Particularitățile reformei sistemului național de pensii. 6. Alocațiile sociale de stat. 7. Concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate. 8. Asigurarea socială pentru accidente de muncă și boli profesionale. 9. Concediile și prestațiile pentru susținerea familiei în vederea creșterii copilului. 10. Sistemul asigurărilor pentru șomaj. 11. Asigurarea obligatorie de asistență medicală. 12. Prestații și servicii specifice sistemului de asistență socială.
Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.
Bibliografie selectivă: Acte normative: 1. <i>Codul Muncii al Republicii Moldova.</i> În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.159-162 din 29.07.2003. 2. <i>Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale, nr. 756 din 24.12.1999.</i> În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.031 din 23.03.2000. 3. <i>Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nr. 289 din 22.07.2004.</i> În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 168 din 10.09.2004. 4. <i>Legea privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999.</i> În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1-4 din 06.01.2000. 5. <i>Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 din 30.03.2012.</i> Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 155-159 din 27.07.2012. 6. <i>Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență socială, nr.330 din 23.12.2013.</i> Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, nr. 9-13 din 17.01.2014.

7. *Legea privind cantinele de ajutor social*, nr. 81-XV din 28.02.2003. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.67-69/283 din 11.04.2003.
8. *Legea privind sistemul public de pensii, nr. 156-XIV din 14.10. 1998*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.42-44 12.03.2004.
9. *Legea asistenței sociale*, nr.547 din 25.12.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 42-44 din 12.03.2004.
10. *Legea cu privire la ajutorul social*, nr.133 din 13.06.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.179 din 30.09.2008.
11. *Legea cu privire la serviciile sociale*, nr.123 din 18.06.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 155-158 din 03.09.2010.
12. *Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj*, nr.105 din 14.06.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 105 din 10.08.2018.
13. *Hotărârea pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor*, nr.165 din 21.03.2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.85-91 din 24.03.2017.

Manuale, cursuri universitare, articole de specialitate:

1. Anghel R. Hotărâri CEDO relevante în materia raporturilor de muncă și asigurărilor sociale. București: Editura Rosetti, 2016.
2. Dupeyroux J.J.; Borgetto M.; Lafor R. *Droit de la sécurité social* (18e edition). Paris: Dalloz, 2015.
3. Kessler F. *Droit de la protection social* (18e edition). Paris: Dalloz, 2017.
4. Odinokaia I. *Considerații doctrinare privind funcțiile protecției sociale*. În: Revista Națională de Drept: publicație științifico-practică, nr.8(107)/2009, p.28-32.
5. Odinokaia I. *Considerații privind principiile ramurale ale dreptului protecției (securității) sociale*. În: Legea și viața: publicație științifico-practică, nr./2010, p.28-32.
6. Odinokaia I. *Riscul social – generatorul raporturilor de protecție socială*. În: Revista Națională de Drept: publicație științifico-practică, nr.7(106)/2009, p.29-33.
7. Romandaș N.; Proca L.; Odinokaia – Negură I. *Dreptul protecției sociale*. Chișinău: Foxtrot, 2011.
8. Ros N. *Dreptul securității sociale: curs universitar*. București: Editura Pro Universitaria, 2018.
9. Țiclea A.; Georgescu L. *Dreptul securității sociale: curs universitar*. (ediția 7-a) București: Univers juridic, 2016.
10. Vieriu E. *Dreptul securității sociale: curs universitar*. București: Editura Pro Universitaria, 2016.
11. Vieriu E.; Vieriu, D. *Dreptul securității sociale*. Chișinău: S.N., 2014.
12. Буянова М.О.; Кобзева С.И.; Кондратьева З.А. *Право социального обеспечения: учебное пособие* 4-е изд., перераб. и доп. Москва: КНОРУС, 2016.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Elaborarea propunerii de finanțare a proiectelor sociale

Codul cursului în programul de studii: S.03.A.109
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Facultatea: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de curs: Catedra Științe socioumane și asistență socială
Număr de credite CTS: 5credite
Anul și semestrul în care se predă cursul: Anul I, semestrul 2
Titular de curs: dr., conf. univ., Tatiana GRIBINCEA
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii Încadrul cursului <i>Elaborarea propunerii de finanțare a proiectelor sociale</i>, accentul se pune pe analiza modalităților de elaborare și scriere ale proiectelor în cadrul programelor la care Republica Moldova poate aplica. De altfel, cursul studiază fondarea societății civice și cooperarea dintre acestea în cadrul proiectelor sociale.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP2. Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul asistenței sociale, politicilor pentru familie și copil și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu CP3. Cunoașterea modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale. CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervențiile sociale pentru diferite grupuri de beneficiari CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială. CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale. Competențe transversale: CT1. Aplicarea regurilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională. CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei. CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă..
Finalități de studii realizate la finele cursului: - Să determine cadrul general de elaborare a unui proiect. - Să evalueze modalitățile de promovare a unui proiect. - Să aplice formele, metodele și procedeele de gestionare a unui proiect. - Să evalueze situația în domeniul de desfășurare a proiectului. - Să întocmească un plan de management a unui proiect.
Pre-rechizite: Pentru a se înscrie la cursul <i>Elaborarea propunerii de finanțare a proiectelor sociale</i> este necesar, studenții să posede cunoștințe din cadrul cursului de <i>Managementul proiectelor de la Ciclul I</i>.
Teme de bază: - Conceptualizarea disciplinei „managementul proiectelor”.

- Definiții, caracteristici, domenii ale managementului proiectelor. - Etape și forme de elaborare și implementare a proiectelor. - Definirea ciclului de viață a unui proiect. - Planificarea proiectelor: instrumente folosite în planificare. - Monitorizarea și controlul proiectelor. - Auditul și evaluarea proiectelor. - Instrumente de preaderare, fonduri structurale, fond de coeziune; initiative comunitare; programe comunitare.
Strategii de predare-învățare: Expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteză cunoștințelor, descoperire dirijată, dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, joc de rol.
Strategii de evaluare: lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup.
Bibliografie Obligatorie: 1. Ciobanu Ion, Ghid de elaborare a proiectelor. USARB, 2016. 2. Constantin Mircea Duică, <i>Managementul proiectului</i>. Târgoviște. Bibliotheca, 2009; 3. Ciocoiu, Nadia, <i>Managementul riscului. Teorii, practici, metodologii</i>, Editura ASE, Bucuresti, 2008 4. Ion Vasilescu – <i>Pregătirea, evaluarea și auditul proiectelor</i>, Ed. Eficon Press, București, 2006. 5. Victor Lorin de Purcarea. Managementul proiectului de accesare a fondurilor structurale ale Uniunii Europene. București. Ed. „Carol Davila”, 2009. 6. D., Ștefănescu, <i>Managementul proiectelor europene</i>, Ed. Fundației România de Măine, Bucuresti, 2005. 7. Cezar Șcarlat, <i>Managementul proiectelor și resursele umane</i>, Ed. Bren, Bucuresti, 2003. 8. Corneliu, Neagu, <i>Managementul operațional al proiectelor</i>, Editura Bren, Bucuresti, 2005. 9. Paul, Marinescu, <i>Management de proiect</i>, Ed. Universității, Bucuresti, 2005. 10. Dumitru, Oprea, <i>Managementul proiectelor europene</i>, Editura Universității Al. I. Cuza, Iasi, 2005.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Elaborarea și gestionarea bugetelor în cadrul serviciilor sociale

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.110
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite CTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Titularul unității de curs: dr.conf.univ., Tatiana GRIBINCEA
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii
Disciplina ”Elaborarea și gestionarea bugetelor în cadrul serviciilor sociale”, care presupune

elaborarea bugetelor a serviciilor în asistența socială se realizează de către administrația publică, ținând cont de: prognozele principalilor indicatori macroeconomici și sociali, pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget, precum și pentru următorii 3 ani, elaborate de organele abilitate. Scopul finanțării unor acțiuni sau ansamblu de acțiuni, cărora le sunt asociate obiective precise și indicatori de rezultate și de eficiență; programele sunt însoțite de estimarea anuală a performanțelor fiecărui program, care trebuie să precizeze: acțiunile, costurile asociate, obiectivele urmărite, rezultatele obținute și estimate pentru anii următori, măsurate prin indicatori precisi, a căror alegere este justificată.

Cursul în cauză are ca scop să completeze cunoștințele studenților prin prisma elaborării bugetelor pe programe și dezvoltarea a serviciilor de asistență socială la nivelul administrației publice. Suportul teoretic și practic al disciplinei este asigurat prin aplicare în practică a serviciilor de asistență socială, dar și prin analiza literaturii în domeniu privind gestionarea finanțelor publice.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.

CP2. Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu.

CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.

CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc.

CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora

Finalități de studii realizate la finele unității de curs:

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- Să determine cadrul general de elaborare a unui proiect.
- Să evalueze modalitățile de promovare a unui proiect.
- Să aplice formele, metodele și procedeele de gestionare a unui proiect.
- Să evalueze situația în domeniul de desfășurare a proiectului.
- Să întocmească un plan de management a unui proiect social.

Competențe prealabile:

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de planificare și de organizare a echipei.

CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă.

Teme de bază:

1.Concepte, obiective, exigent ale elaborarii bugetelor 2.Funcțiile planificării bugetare 3.Sisteme de fundamentare a bugetelor locale-avantaje și dezavantaje 4.Etape și forme de elaborarea cheltuielilor ale serviciilor sociale 5.Obiectivele cheltuielilor publice, finanțate integral sau parțial din bugetele locale 6.Legătura dintre cheltuielile publice și gestionarea bugetului 7.Managementul timpului și costurilor 8.Clasificarea bugetară, criterii de clasificare 9.Evaluarea propunerilor de proiecte. 10.Sectorul serviciilor sociale-rol și funcții
Strategii de predare-învățare: Expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, dezbateri, activități de grup, sinteza cunoștințelor.
Strategii de evaluare: Strategii de evaluare: lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea proiectelor individuale și de grup.
Bibliografie Obligatorie: 1.Țătu L., Finanțele instituțiilor publice. București. Editura universală, 2009. 2.Marinescu, P, Managementul instituțiilor publice. Editura ASE, București, 2008.. 3. Vasilescu, I, Responsabilitatea fiscal-bugetară. Ed. Efigon Press, București, 2006. 4 Sorocean, C.. Activitatea consiliului local. Chișinău. Ed. Evrica, 2004. Opțională: 1.Dornbusch R., Fisher St. Management cheltuielilor publice. Ed. Sedova , Timișoara, 1997. 2.Fudulu P. Sisteme bugetare, Ed. Hiroyuki, Brașov, 1997. 3.Băcescu M., Băcescu-Cărbunaru A. Clasificarea bugetară. Ed. All, București, 2008. 4.Chiriță N, Scarlat E. – Politici sociale. Teorie și aplicații. Ed. Economica, București, 2006. 5.Băcescu M., Politica fiscal-bugetară. Ed. Economica, București, 2008. Suplimentară: 1.Popescu C. Autonomia locală și integrarea europeană. – București, 1999. 2. Galoiu H. Atribuții în elaborarea bugetului. București, 2002. 3.Simionescu A., legea responsabilității fiscale. București: Ed. Economică, 2008, 430 p.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Metodologia acreditării serviciilor sociale

Codul cursului în programul de studii: S.02.O.111
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea de Drept și Științe Sociale/ Catedra de Științe Socioumane și Asistență Socială
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul II
Titular de curs: conf. univ., dr., Luminița SECRIERU
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii: Cursul își propune familiarizarea studenților cu referire la rolul primordial al serviciilor sociale, definiții și principii, situația actuală a sistemului serviciilor sociale în Republica Moldova și experiența

Uniunii Europene în prestarea serviciilor sociale de calitate, importanța prestării serviciilor sociale de calitate înaltă, reglementările calității serviciilor existente, principiile, etapele și impactul procesului de acreditare asupra serviciilor cât și a prestatorilor de servicii sociale.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională. CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil. CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc. CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora. Competențe transversale: CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională. CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei.
Finalități de studii realizate la finele cursului: La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil să: - determine conceptul serviciilor sociale de calitate, tipologia, locul și rolul acestora în viața social-economică a Republicii Moldova; - conceapă sistemul național de acreditare a prestatorilor de servicii sociale ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toți prestatorii de servicii sociale asigură prestarea de servicii sociale de calitate conform standardelor minime de calitate; - identifice locul și rolul Agenției Naționale pentru Acreditare în Domeniul Sănătății și Asistenței Sociale în cadrul sistemului național de acreditare; - utilizeze instrumentele de autoevaluare și evaluare a prestatorilor de servicii sociale în conformitate cu prevederile sistemului național de acreditare; - realizeze un proiect de elaborare a procedurilor ce asigură buna funcționare a unui serviciu social conform prevederilor standardelor minime de calitate; - demonstreze cunoaștere temeinică a sistemului național de acreditare a prestatorilor de servicii sociale prin capacitatea de a analiza modul de organizare și funcționare a serviciilor sociale conform prevederilor legale și a standardelor minime de calitate.
Competențe prealabile: Pentru a studia acest curs studenții trebuie să posede competențe de adaptare a teoriilor și metodelor în asistența socială la situațiile reale, de interpretare a relațiilor sociale în contextul standardelor în asistența socială.
Unități de învățare: Definirea conceptului serviciilor sociale de calitate; Situația actuală a sistemului serviciilor sociale în Republica Moldova; Experiența Uniunii Europene în prestarea serviciilor sociale de calitate; Reglementarea calității serviciilor sociale; Principiile și etapele procedurii de acreditare în Republica Moldova; Standardizarea calității serviciilor sociale.
Strategii didactice: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor,

descoperire dirijată, clarificare conceptuală, activități de grup, sinteza cunoștințelor, jocul de rol, evaluare prin prezentări orale și în format electronic.

Bibliografie:

1. Bocancea C., Neamțu G., Elemente de asistență socială, Iași: Editura „Polirom”, 1999, 67 p.
2. Comunicarea Comisiei Europene „Servicii de interes general, inclusiv servicii sociale de interes general: un nou angajament european“, Bruxelles, 20.11.2007, 7-8 p.;
3. Dima G., Barna C., Serviciile sociale în România, Rolul actorilor economiei sociale, București: Editor Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, 2013, 123 p.
4. Enătescu A. M., Enătescu M., Calitate. Terminologie comentată, București: Editura Tehnică, 2000, 11 p.
5. Ghidul prestatorului de servicii sociale cu privire la procedura de acreditare, Chișinău: Editura „Bons Offices”, 2014, 12 p., 19 p., 39 p.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Formarea competențelor sociale la copii și tineri

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.02.A.112
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea de Drept și Științe Sociale/ Catedra de Științe Socioumane și Asistență Socială
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Tatiana Gînju, lect. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs <i>Formarea competențelor sociale la copii și tineri</i> se încadrează în problematica reformei sistemului de învățământ din Republica Moldova, pe tendințele actuale ale dezvoltării teoriei și practicii educaționale și sistemului de protecție socială a familiei și copilului. Cursul dat vizează implementarea unui demers de cercetare-aplicare-evaluare, care să asigure corelarea profesionalizării în domeniul social cu experiența de învățare directă și indirectă a studentului. Se bazează pe utilizarea celor mai diverse strategii și metode pentru racordarea subiecților la imperativele societății moderne. Axat pe învățare ca proces interactiv oferă suport pentru amplificarea dezvoltării competențelor profesionale ale studenților ciclului de masterat, care se impun ca imperative ale domeniului social. Vor fi studiate bunele practici de realizare a programelor de asistență socio-pedagogică a copiilor/adolescenților și părinților, orientată spre competența socială.
Competențe dezvoltate: CP1, CP3, CP4, CP5, CT2.
Finalități de studii: La finele studierii cursului studentul va fi capabil: - să aplice ideile, conceptele științifice valorificate prin învățare din perspectiva ameliorării practicii educaționale în domeniul vizat; - să analizeze reperele pentru autoperfecționarea personală în calitate de specialiști în raport cu realitățile educaționale interne și externe ale familiei; - să argumente necesitatea dezvoltării serviciilor de suport socio-psiho-pedagogic pentru copii/tineri, orientate spre competența socială; - să identifice statutul formatorului și al clientului în procesul educației centrate pe competența socială;

- să identifice strategiile cele mai eficiente de asistență psiho-educatională destinată antrenării competențelor sociale ale copilului/familiei;
- să aplice metodologia organizării procesului de formare a competențelor sociale în contextul educației centrate pe cel ce învață;
- să argumenteze criteriile de identificare a clienților – potențiali beneficiari ai serviciilor sociale centrate pe competența socială;
- să manifeste interes pentru ameliorarea continuă a propriilor performanțe profesionale în asigurarea calității suportului acordat copiilor și familiei pe dimensiunea competențelor sociale.

Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs studentul trebuie să fie absolvent al ciclului I, licență. Se solicită deținerea competențelor de identificare a fundamentelor conceptuale ale proceselor educaționale, a funcțiilor teoriei educației în raport cu domeniul de studiu, a problemelor fundamentale ale metodologiei educației aplicabile în sfera asistenței sociale, distingerea conceptelor de bază. Posedarea deprinderilor de lucru cu MS OFFICE: elaborare de documente WORD, prezentări Power Point.

Unități de învățare: Educația pentru formarea competențelor sociale la tineri: cadru conceptual și terminologic. Problema formării/dezvoltării competențelor sociale la copii și tineri în contextul dezvoltării sistemului de ocrotire și asigurare a drepturilor omului în Republica Moldova. Familia – cadru social pentru formarea/dezvoltarea competențelor sociale la copii și tineri. Practici de succes privind acordarea ajutorului socio-educational copilului și familiei, orientat spre competența socială. Condiții de adaptare a diverselor modele de antrenare a competențelor la adolescenți și a deprinderilor de educație a părinților la condițiile socio-culturale locale. Evaluarea inițială și adresarea serviciilor de suport pentru competența socială a copilului și familiei. Planificarea activităților de formare/dezvoltare a competențelor sociale. Strategii de formare dezvoltare a competențelor sociale centrate pe beneficiar. Metode și tehnici de lucru în formare. Organizarea procesului de formare a competențelor sociale la nivelul serviciilor publice pentru copil și familie.

Strategii didactice: Prelegerea-discuție, seminarul, explicația, dezbateră, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Asistența socială: Studii și aplicații / coord. G. Neamțu, D. Stan. – Iași: Ed. Polirom, 2005. 444 p.
2. BULGARU, M. (coord.) *Metode și tehnici în asistența socială*. Chișinău, 2002, CE USM. 432 p. ISBN 9975-931-25-1
3. DILION, M. *Asistența parentală profesionistă. Ghid de aplicare practică*. Chișinău, 2003. 103 p. ISBN 978-9975-4497-3-1
4. GHERGUȚ, A. *Managementul serviciilor de asistență psiho-pedagogică și socială. Ghid practic*. Iași: Polirom, 2003. 208 p. ISBN: 973-681-264-2
5. Ghid metodologic pentru implementarea standardelor de calitate privind dezvoltarea deprinderilor de viață independentă. Word Learning, Progranul Childnet, 2004. 212 p.
6. NARRINGTON, C., GRIGORAȘ, S., RÎJICOVA, S. *Dezvoltarea serviciilor sociale destinate*

copilului și familiei. Ghid de aplicare practică. Chișinău, 2007. 205 p.

7. POPA, M. *Competență și performanță.* București: Cartea Românească, 1982.

8. *Tratat de asistență socială* (coord. George Neamțu). Iași: Polirom, 2003. 1014 p.

9. STOICESCU, D., FĂGEȚAN, R., CONEA, A., SCHIAU, F. *Formarea abilităților sociale. Ghid practic.* Disponibil la: <https://www.isjsb.ro/d2020/GHID%20FORMAREA%20ABILITATILOR%20SOCIALE.pdf>

Suplimentară:

1. GUȚU, VI. *Schimbări de paradigmă în teoria și practica educațională.* Vol. I, Vol. II. – Chișinău, 2009. **ISBN:** 978-9975-70-794-7
2. CERGHIT, I. *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii.* ARAMIS, 2002. 319 p. **ISBN:** 973-85939-4-8
3. CATRINEL, A., ȘTEFAN, K. *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Ghid practic pentru educatori.* Cluj- Napoca, 2011. **ISBN:** 978-973-7973-99-3
4. DOGEANU, L. *Dezvoltarea competențelor sociale ale copiilor.* Disponibil la: <http://www.asociatia-profesorilor.ro/dezvoltarea-competentelor-sociale-ale-copiilor.html>
5. *Parteneriate în dezvoltarea serviciilor de alternativă pentru copii și familii în situații de risc. Materialele conferinței internaționale.* Chișinău, 2002. 239 p.
6. *Particularitățile psihologice de dezvoltare ale competențelor sociale în ontogeneză.* Pavlenko Lilia, disponibil la: http://www.cnaa.md/files/theses/2015/21957/lilia_pavlenko_thesis.pdf
7. *Ghid formarea abilităților sociale,* disponibil la: <https://www.isjsb.ro/d2018/GHID%20consiliere%20remediala.pdf>
8. *Ce înseamnă competențele sociale?*, disponibil la: <https://www.suntparinte.ro/ce-inseamna-competentele-sociale>
9. *Competențe sociale: conceptul, definirea, formarea competențelor sociale și regulile de interacțiune.* Disponibil la: <https://ro.public-welfare.com/4267617-social-competences-the-concept-definition-formation-of-social-skills-and-rules-of-interaction>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Educația parentală

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.02.A.113
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea de Drept și Științe Sociale/ Catedra de Științe Socioumane și Asistență Socială
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Tatiana Gînju, lect. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs <i>Educația parentală</i> este întemeiată din nevoia de a orienta pregătirea specialiștilor din domeniul Asistenței Sociale, în corespundere cu standardele socio-profesionale europene și adaptate la cerințele practicii și serviciilor sociale pentru familie și copii. Viitorii specialiști de calificare superioară ce vor presta servicii sociale pentru Familie și Copil prin studierea cursului dat vor ști a oferi servicii de informare în lucru cu diverse tipuri de părinți și familii, vor fi familiarizați cu problemele familiilor cu copii în situații de risc, care sunt drepturile copilului, vor cunoaște

metodele de intervenție timpurie și prevenire a agravării problemelor de educație în familie, vor ști să utilizeze diverse metode și tehnici de lucru în familie. Pregătirea mai bună pentru viața de familie și pentru rolurile parentale va duce la o mai bună integrare socială și la construirea unei vieți de familie echilibrate și armonioase.
Competențe dezvoltate:CP1, CP3, CP4, CP5, CT2.
Finalități de studii: La finele studierii cursului studentul va fi capabil: - să aplice ideile, conceptele științifice valorificate prin învățare din perspectiva ameliorării practicii educaționale în domeniul vizat; - să analizeze reperele pentru autoperfecționarea personală în calitate de specialiști și părinți în raport cu realitățile educaționale interne și externe ale familiei; - să definească conceptul de copil maltratat; - să dezvăluie esența celor mai importante probleme cu care se confruntă familia; - să argumenteze necesitatea educației parentale și a unor programe aferente acestei dimensiuni; - să analizeze mecanismele interne, definițiile și caracteristicile familiei din perspectiva istorică, socială și economică; - să precizeze urmările pozitive ale comunicării eficiente cu copiii, în cadrul familiei; - să selecteze metodele și tehnicile eficiente pentru educația copilului în familie; - să elaboreze un studiu de caz al unei familii cu probleme.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs studentul trebuie să fie absolvent al ciclului I, licență. Se solicită deținerea competențelor de identificare a fundamentelor conceptuale ale proceselor educaționale, a funcțiilor teoriei educației în raport cu domeniul de studiu, a problemelor fundamentale ale metodologiei educației aplicabile în sfera asistenței sociale, distingerea conceptelor de bază. Posedarea deprinderilor de lucru cu MS OFFICE: elaborare de documente WORD, prezentări Power Point.
Unități de învățare:Educația parentală – scurt istoric. Programele de educație parentală și rolul lor în formarea și dezvoltarea abilităților parentale.Familia nucleul de bază al societățiiClimatul familialConduita parentală – factor de influență asupra dezvoltării copilului.Comunicarea cu copilul. Crizele familiei. Maltratarea și violența față de copii. Traficul de copii. Construirea relațiilor sănătoase între părințiși copii. Familia și abandonul copiilor Strategii de lucru cu familia cu copii mici.
Strategii didactice: Prelegerea-discuție, seminarul, explicația, dezbateră, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, miniesuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea.
Bibliografie Obligatorie: 10. BĂRAN-PESCARU, A. Familia azi. O perspectivă socio-pedagogică.București: Aramis, 2004. 176 p. ISBN: 973-679-042-8. 11. BĂTRÎNU, E. Educația în familie. București, 1980. 216 p. 12. BUNESCU, G. ALECU, G., BADEA, D. Educația părinților: stradegii și programe. București, 1997. ISBN: 973-30-5679-0.

13. CIOFU, C. Interacțiune părinți – copii. București, 1998. 224 p. ISBN: 973-98176-9-7
 14. CUZNEȚOV, L. Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei. Chișinău: CEP USM, 2008. 624 p. ISBN: 978-9975-70-717-6
 15. PERETEATCU, M. Îngrijire și dezvoltare timpurie a copilului: educația familiei. Curriculum și suport de curs teoretic. Chișinău, 2005. 200 p.
 16. STĂNCIULESCU, E. Sociologia educației familiale. vol I. Iași: Polirom, 1997. 432 p. ISBN: 973-683-147-7
 17. Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1106 din 3 octombrie 2016.
 18. VOINEA, M. Familia și evoluția sa istorică. București: Științifică și Enciclopedică, 1978. 92 p.
 19. VRĂȘMAȘ, E. Consiliere și educația părinților. București: EdAramis, 2002. 176 p. ISBN 973-8294-74-6
 20. VRĂȘMAȘ, E. Intervenția socio-educatională ca sprijin pentru părinți. București: Aramis, 2008. 256 p.
- Suplimentară:**
21. AZAROV, I. Pedagogia relațiilor familiale. Chișinău: Lumina, 1979. 239 p.
 22. COLAC, T. Familia: valori și dimensiuni culturale. Chișinău: Universul, 2005. 347 p. ISBN: 9975-944-94-9
 23. OSTROVSCAIA, L. Situații pedagogice. Chișinău: Lumina, 1993. 160 p. ISBN: 5-372-01044-4
 24. IRIMESCU, G. Protecția socială a copilului abuzat. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2006. 356 p. ISBN: 978-973-703-171-6

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Problemele familiei și copilului în contextul schimbării sociale

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.02.O.114 Politici și servicii sociale pentru familie și copil
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5 ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Gheorghe Neagu, conf. univ., dr.
Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Abordarea problematicei familiei și copilului din perspectivă preponderent sociologică este indispensabilă pentru asistenții sociali. Cursul are drept obiectiv elucidarea interdependenței dintre sistemul social global și subsistemul familial din perspectiva necesităților de formare ale asistentului social în vederea identificării unor aspecte problematice privind îmbunătățirea protecției sociale a familiei și copilului în societatea moldovenească. Unitatea de curs în cauză este corelată cu următoarele discipline din planul de învățământ: educație parentală; consilierea familiei și copilului; formarea competențelor sociale la copii și

tineri; introducere în dinamica reprezentărilor sociale; probleme actuale în domeniul protecției sociale. În procesul predării-învățării se iau în considerare legăturile interdisciplinare corespunzătoare, identificându-se și elucidându-se problemele-cheie cu care se confruntă familia și copiii în calitate de grup social din perspectiva valorificării rezultatelor învățării în activitatea profesională a asistenților sociali.

Competențe dezvoltate:

Competențe profesionale

CP2: Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comun itatea profesională;

CP3: Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil;

CP4: Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc;

CP5: Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor aflate în dificultate și a copiilor în situații de risc;

CP6: Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora

Competențe transversale

CT1: Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;

CT2: desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare în echipă;

CT3: Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea daptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței muncii.

Finalități de studii:

- să identifice disfuncțiile familiilor din cadrul comunității/comunităților și să elaboreze proiecte de depășirea acestora;

- să identifice cazurile copiilor aflați în dificultate și să elaboreze proiecte de prevenire a agravării problemelor sociale;

- să utilizeze diverse metode și tehnici de studiere a situației familiei și copilului în dificultate;

- să respecte, să promoveze și să garanteze respectarea drepturilor copilului în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și ale celorlalte acte internaționale în materie la care Republica Moldova este parte;

- să elaboreze strategii la nivel de raion/unitate teritorial-administrativă pentru susținerea familiilor cu copii în dificultate în parteneriat cu alte entități responsabile de soluționarea problemelor sociale ale populației.

Precondiții:

- să cunoască conceptele de bază cu privire la structura și dinamica societății;
- să cunoască legăturile, tendințele evoluției societății omenești;
- să elucideze modele de analiză a societății;
- să identifice dimensiunile abordării sociologice a componentelor sistemului social;

- să cunoască principiile/regulile investigației sociologice;
- să cunoască metodele și tehnicile utilizate în cercetările sociale
- să argumenteze temeinicia metodelor și tehnicilor de cercetare utilizate în procesul cercetării anumitor probleme sociale;
- să aplice în mod practic cunoștințele teoretice și abilitățile dobândite, în vederea rezolvării unor situații din realitatea socială;
- să identifice amenințările, riscurile, conflictele sociale din cadrul vieții sociale;
- să efectueze modelări în diverse domenii ale vieții sociale;
- să-și poată argumenta opiniile proprii și întreține o discuție, manifestând competență, consecvență, formulare și exigență logică.

Unități de învățare

Curs: Profilul familiei moldovenești contemporane în context european; Situații problematice ce țin de viața de familie în cadrul societății moldovenești-criză familială sau proces adaptiv?; Modele de adaptarea a familiei la realitatea economico-socială, culturală și politică din Republica Moldova; Natalitatea, sănătatea reproductivă și familia. Politici demografice și cele referitoare la familie: caracteristici, tendințe, soluții reformatoare; Probleme sociale ale persoanelor de vârstă a treia; Portretul social al copiilor din societatea moldovenească; Copiii în situație de risc; Copii în conflict cu legea; Participarea copiilor; Politici familiale în Republica Moldova și în Europa; Pașaportul social al comunității/proiectarea cercetării sociologice/studii de caz.

Seminarii: Evoluția familiei moldovenești de la modelul tradițional spre cel modern și post-modern: teoretic și empiric; Manifestări ale instabilității familiei. Abordarea pozitivă a „crizei” familiale din perspectivă sistemului de asistență socială; Rolul resurselor familiale, economice, sociale și individuale ale cuplului marital în adaptarea instituției familiei la realitatea economico-socială, culturală și politică din societatea moldovenească. Valorificarea de către asistentului social a resursele respective în facilitarea procesului de adaptare; Factori ce influențează comportamentul reproductiv al familiei. Rolul sistemului de asistență socială în asigurarea securității demografice a Republicii Moldova; Familia monoparentală în societatea moldovenească din perspective asistenței sociale; Calitatea vieții copiilor în societatea moldovenească. Copii în situație de risc. Politici de susținere a familiilor cu copii; Probleme sociale ale persoanelor de vârstă a treia.

Strategii didactice:

Metodele și procedeele didactice, mijloacele și formele de activitate în cadrul unității de curs vor fi orientate spre formarea capacităților de valorificare a rezultatelor cercetărilor sociologice în asistența socială a familiei și copilului. În consecință, vom utiliza, preponderent, conversația euristică cu referință la impactul problemelor sociale ale familiei și copilului asupra alegerii tehnicilor de asistență socială a acestor entități sau influența sistemului valoric al familiei moldovenești contemporane asupra strategiilor de intervenție socială (de ex.: Identificarea tehnicilor de asistență socială a familiilor în funcție de modelul acestuia (tradițional, modern sau postmodern). Realizarea finalității sus-menționate presupune, de asemenea, utilizarea pe larg a studiilor de caz (selecțate de către masteranzii integrați în câmpul muncii în domeniul asistenței sociale sau prin intermediul procedurii modelării situațiilor). Elaborarea eseurilor nestructurate, a proiectelor de cercetare a problemelor sociale cu care se confruntă familia și copiii, a pașapoartelor sociale ale comunităților (prioritar, de baștină ale masteranzilor), dar și efectuarea în echipă a unor investigații pe eșantioane locale/regionale urmează să asigure atingerea finalităților proiectate ale

unității de curs.

Bibliografie

Obligatorie:

1. BULGARU, Maria. Familia tânără: aspecte ale adaptării la societatea în schimbare: Monografie/Maria Bulgaru, Inga Chistruga; Univ. de Stat din Moldova, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială. Chișinău: CEP USM, 2015;
2. ROTARIU, Traian. Demografie și sociologia populației. Iași: Polirom, 2003;
3. POPESCU, Constanța. Politici de susținere a familiilor cu copii: viziune de politici în Uniunea Europeană și propuneri pentru Republica Moldova. Expert Grop, UNICEF, Chișinău, 2014;
4. NEAGU, Gheorghe. Problemele familiei și copilului în contextul schimbărilor sociale. Suport de curs. Bălți, 2021 (varianta electronică și scriptică);
5. АНТОНОВ, А.И. Микросоциология семьи: методология исследования структур и процессов. М., 1997.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Standarde de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului

Codul unității de curs în programul de studii: F.03.O.015
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 331 Asistență socială
Codul și denumirea specialității: 0391 Asistență socială
Denumirea programului de master: Politici și servicii sociale pentru familie și copil
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: • studii cu frecvență la zi – anul II, semestrul III
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Valentina PRIȚCAN
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Unitatea de curs <i>Standarde de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului</i> asigură pregătirea profesională eficientă a specialiștilor de calificare superioară care vor avea dreptul să activeze în instituții sociale de stat și private pentru familii și copii aflați în dificultate, în organizații și instituții sociale care generează cercetări și politici în domeniul asistenței sociale a familiei și copilului, vor asigura respectarea standardelor de calitate a serviciilor sociale pentru familie și copil, având ca obiectiv major asigurarea înțelegerii și valorificării culturii calității în domeniul serviciilor sociale. Unitatea de curs facilitează explorarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului, cu accent pe principiile calității în domeniul serviciilor sociale, categoriile serviciilor sociale pentru care au fost elaborate și aprobate standarde minime de calitate, analiza standardelor minime de calitate din perspectivele: <i>principii de funcționare</i>. Analiza standardelor minime de calitate, care se referă la categoria <i>Organizarea și funcționarea serviciului, protecție și reclamații, resurse umane</i>. Este asigurată corelarea unității de curs <i>Standarde de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului</i> cu disciplinele din planul de învățământ al programului de master <i>Politici și servicii sociale pentru familie și copil</i>, prin conexiune cu unitățile de curs din aria curriculară: <i>Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil, Profilaxia arderii profesionale, Comunicare managerială și relații publice</i>,

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.

CP2. Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu.

CP3. Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.

CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc.

CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice elementele sistemului de monitorizare a calității în domeniul serviciilor sociale;
- să proiecteze scenarii de respectare a standardelor de calitate în practica asistenței sociale a familiei și copilului, prin transfer de cunoștințe indispensabile activității profesionale;
- să specifice categoriile serviciile sociale pentru care au fost elaborate și aprobate standard minime de calitate;
- să explice modul de interacțiune a structurilor din sistemului de protecție socială a familiei și copilului pentru promovarea culturii calității;
- să realizeze conexiuni interdisciplinare pentru analiza unor standardele minime de calitate;
- să genereze inițiative în vederea valorificării eficiente a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare;
- să manifeste atitudini pozitive și responsabile față de respectarea standardelor minime de calitate în domeniul protecției familiei și copilului;
- să formuleze propuneri de soluționare a dilemelor etice în procesul de asigurare a culturii calității în sistemul de servicii sociale pentru familie și copil.

Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate în cadrul cursurilor *Supervizarea în serviciile sociale pentru familie și copil*, *Profilaxia arderii profesionale*, *Metodologia acreditării serviciilor sociale*, să stabilească conexiuni între elementele ecosistemului social și standardele de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului.

Unități de învățare: Esența și evaluarea calității în domeniul serviciilor sociale. Principiile calității în domeniul serviciilor sociale. Categoriile serviciile sociale pentru care au fost elaborate și aprobate standard minime de calitate. Analiza standardelor minime de calitate, categoria *Principii de funcționare*. Analiza standardelor minime de calitate, care se referă la categoria *Organizarea și funcționarea serviciului*. Analiza standardelor minime de calitate, categoria *Protecție și reclamații*. Analiza standardelor minime de calitate, categoria *Resurse umane*. Standardele minime de calitate a

centrelor maternale: principiile de prestare a serviciilor sociale în cadrul centrelor maternale și specificații beneficiarii Centrului maternal, serviciile de găzduire, psihosociale, de (re)integrare în familie și societate a cuplului mamă-copil, monitorizarea postrezidențială în cadrul centrelor maternale, procesele de management ale Centrului maternal, managementului resurselor umane, formării, supervizării și evaluării personalului. Standardele minime de calitate pentru Serviciul social *Centrul de plasament pentru copiii separați de părinți*: prevederile referitor la Serviciul *prietenos copilului*. Esența standardelor minime cu privire la *Interesul Superior al Copilului*. Prevederile standardelor minime de calitate pentru Serviciul social *Centrul de plasament pentru copiii separați de părinți*, stipulate din perspective *Dezvoltarea copilului și Protecția Copilului*. Standardele minime de calitate pentru serviciile de plasament temporar a copiilor cu dizabilități. Prevederile standardelor minime de calitate pentru Serviciul social „Casă de copii de tip familial”. Esența standardelor minime de calitate pentru *Serviciul de asistență parental profesionistă*. Exersarea competențelor: vizite de studiu la centrele /serviciile municipale de prestare a serviciilor de asistență socială pentru familie și copil: *Centrul maternal, Centrul de plasament pentru copiii separați de părinți, Serviciul social „Casă de copii de tip familial”*.

Strategii de predare – învățare:

Curs: expunere, dezbateri, clarificare conceptuală, analiză comparativă, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, experimentarea.

Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, studiu de caz, experimentarea, conferințe de presă.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, rezolvarea situațiilor de problemă și dilemelor etice cu privire la asigurarea *Standardelor de calitate pentru serviciile sociale destinate familiei și copilului*, elaborarea proiectelor individuale/de grup.

Bibliografie:

Bibliografie obligatorie:

1. Ciocan, Ludmila. Ghid privind monitorizarea și evaluarea participativă a serviciilor sociale destinat organizațiilor societății civile. Chișinău, Tipografia „Print Caro” SRL, 2019.- p. 82
2. **HOTĂRÎRE Nr. 432 din 20.04.2007 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind îngrijirea, educarea și socializarea copiilor din instituțiile de tip rezidențial** Publicat : 04.05.2007 în Monitorul Oficial Nr. 060 art Nr : 468
3. **HOTĂRÎRE Nr. 823 din 04.07.2008 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale prestate în centrele de plasament pentru copii cu dizabilități**
4. **HOTĂRÎRE Nr. 1019 din 02.09.2008 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind serviciile sociale prestate în cadrul centrelor maternale**, Publicat 12.09.2008 în Monitorul Oficial Nr. 171-173 art Nr : 1028.
5. **HOTĂRÎRE Nr. 760 din 17.09.2014 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență parental profesionistă și a standardelor minime de calitate.**
6. **HOTĂRÎRE Nr. 591 din 24.07.2017 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social Centrul de plasament pentru copiii separați de părinți și a Standardelor minime de calitate**, Publicat : 04.08.2017 în Monitorul Oficial Nr. 277-288 art Nr: 708 <http://lex.justice.md/md/372569/>
7. **HOTĂRÎRE Nr. 51 din 17.01.2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire**

la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial” și a Standardelor minime de calitate <http://lex.justice.md/md/373887%20/>

8. Mocanu, Victor. Ghid de standarde în Servicii sociale. Chișinău, 2017, - p. 104

Bibliografie suplimentară/opțională:

1. Centre Comunitare Multifuncționale: Realități și Posibilități / Fondul de Investiții Sociale din Moldova ; resp. de ed.: Tatiana Socolov ; trad.: Constantin Ursu. – Chișinău: Acomed Plus, 2012. – 55 p. – ISBN 978-9975-4196-2-8.
2. Gherguț, Alois. Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială : ghid practic / A. Gherguț. – Iași : Polirom, 2003. – 208 p. – ISBN 973-681-264-2.
3. Miley, Karla Krogsrud. Practica asistenței sociale: Abordarea participativă / Karla Krogsrud Miley, Michael O'Melia, Brenda DuBois ; trad. de Ioana Ciocian, Maria-Paula Mărginean, Elena Hortenzia Pop.- Iași: Ed. Polirom, 2006.- 619 p
4. Nartea, Andrei Mihail. Accesul la serviciile comunitare de asistență socială. Studiul calitativ al serviciilor de protecție a copilului, la nivel comunitar / Andrei Mihail Nartea // Revista de asistență socială. – 2014. – Nr 1. – P. 43-57. – ISSN 1583-0608.

Fișa unității de curs/modulului

PSIHOTERAPIA FAMILIEI

Codul unității de curs în programul de studii: S.03A.116
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 331 Asistență socială
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: studii cu frecvență la zi - anul I, semestrul II
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. in med. Jana CHIHAI
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii: Unitatea de curs, urmărește să familiarizeze studenții cu conceptele fundamentale ale psihoterapiei de familie. De asemenea această disciplină universitară are menirea de-a face o analiză și descriere a metodelor și tehnicilor psihoterapeutice în cadrul serviciilor sociale și echipelor multidisciplinare, la nivel organizațional și interorganizațional Pe parcursul cursului studenții vor dobândi cunoștințe care le vor permite să înțeleagă fundamentarea psihoterapiei sistemice de familie; aspecte privind sfera competențelor profesionale privind metodele de lucru bazate pe abordarea psihoterapeutică al asistentului social și Fișei de post a asistentului social.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Utilizarea adecvată a conceptelor teoretice din domeniul psihoterapiei sistemice de familie. CP6. Valorificarea informațiilor, vizînd intervenția în problemele maritale, de cuplu și familiale. Competențe transversale: CT1. Aplicarea principiilor și metodelor psihoterapiei de familie în cadrul propriei strategii de muncă în domeniul asistenței sociale.

CT2. Aplicarea metodelor și tehnicilor psihoterapeutice în cadrul serviciilor sociale și echipelor multidisciplinare, la nivel organizațional și interorganizațional.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs:

La finele cursului studentul va fi capabil:

Cunoaștere și înțelegere:

- Înțelegerea naturii profesiei de asistență socială;
- Cunoașterea concepției formării specialistului asistent social; obiectivului de bază și competențelor specialistului la specialitatea „Asistența socială”;
- Cunoașterea diferitor abordări teoretice ale valorilor asistenței sociale;
- Conștientizarea și fundamentarea profesiei asistent social: rolurile și funcțiile profesionale, orientările valorice și metodele de lucru aplicate în asistență socială;
- Cunoașterea metodelor de lucru bazate pe abordarea psihoterapeutică al asistentului social și Fișei de post a asistentului social.

Explicare și interpretare:

- Explicarea și ilustrarea diferențelor dintre diverse abordări ale valorilor asistenței sociale;
- Interpretarea și argumentarea funcțiilor și rolurilor asistentului social ca profesionist;

Instrumental – aplicativ:

- Determinarea și aplicarea în situații practice concrete a diverselor roluri și funcții profesionale în dependență de trebuințele beneficiarului/ beneficiarilor;
- Proiectarea strategiilor de intervenție prin comunicarea profesională în corespundere cu funcțiile și rolurile asistentului social, Fișa de post;
- Aplicarea principiilor etice profesionale în soluționarea problemelor beneficiarului;
- Soluționarea dilemelor etice în lucrul cu diferite categorii de beneficiari.

Atitudinale:

- Dezvoltă capacitatea studenților de a se raporta conștient și responsabil la psihoterapie de familie și asistenței sociale și ceea ce această profesie incumbă;
- Conștientizarea de către studenți a terapiei sistemice de familie, parametrii de bază, structura familiei și soluționarea problemelor maritale;
- Formarea responsabilității față de propria formare profesională.

Pre-rechizite: sistemul de protecție socială din Republica Moldova, politici sociale, cadrul legal al protecției sociale.

Teme de bază: Domeniul și istoricul psihoterapiei: originea conceptelor, definiția, aspectele ei. Clasificarea formelor de psihoterapie. Psihodinamica, psihanaliza. Psihoterapia Cognitiv-Comportamental (TCC). Psihoterapii existențial-umaniste, integrative și transpersonale. Psihologia Familiei: practica și unicitate. Scurta introducere în istoria terapiei de familie. Terapia familiei. Noțiuni de bază în terapia familiei. Terapia de cuplu și a familiei. Rolul psihoterapeutului de familie. Psihoterapia familiei. Psihoterapia sistemică familială. Dimensiuni în psihoterapia contextuală de familie. Tehnici în psihoterapia contextuală de familie. Terapia structurală de familie. Psihoterapia de familie experiențială, tehnici terapeutice. Terapia transgeneralizatoare de familie, tehnici terapeutice. Terapia de familie psihanalitică, tehnici terapeutice. Relația dintre părinți și copii, intervenția pentru probleme cauzate de copii. Terapia de familie cognitiv-comportamentală, tehnici terapeutice. Terapia narativă de familie, tehnici terapeutice. Terapie integrativă de familie, procesul terapeutic. Familii cu copii cu necesități speciale și tulburări din spectrul autist. Diagnosticarea problemelor familiare, tehnici de psihodiagnostică. Consilierea cuplurilor căsătorite. Modele timpurii și tehnici de bază: procesul

de grup și analiza comunicării. Genograma și OZO ca tehnici eficiente în intervențiile sistemice de familie. Terapia de familie cu probleme specifice – violența maritală, abuzul, inclusiv sexual. Desfășurarea intervenției terapeutice familiale exerciții practice: ludoterapia. Desfășurarea intervenției terapeutice familiale exerciții practice: terapia comportamentală și ABA pentru copii cu TSA Desfășurarea intervenției terapeutice familiale exerciții practice
Strategii de predare-învățare: Curs: expunere, dezbateri, clarificare conceptuală, analiză comparativă, sinteza cunoștințelor. Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, studiu de caz.
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, lucrări de control, răspunsuri orale la seminare.
Bibliografie: 1. Dafinoiu, I. (2001), Elemente de psihoterapie integrativă, Editura Polirom, Iași 2. Mitrofan, Iolanda, Ciupercă, C. (2002), Psihologia și terapia copilului, Editura SPER, București 3. Mitrofan, Iolanda, Nuță, A. (2005), Consiliere psihologică. Cine, ce și cum? ,Editura SPER, București. 4. Michael P. Nichols, Richard C. Schwartz. Terapia de familie: Concepte și metode. Editura PEARSON (2004).

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Strategii locale de dezvoltare a serviciilor sociale

Codul cursului în programul de studii: S.03.A.016
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 33 Asistența socială
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de drept și Științe Sociale, Catedra de științe socio-umane și asistență socială
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul anul II, semestrul I
Titular de curs: dr. conf. univ., Gribincea Tatiana
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul ”Strategii locale de dezvoltare a serviciilor sociale” are menirea de a dezvolta competențele profesionale ale studenților masteranzi în ceea ce privește cunoșterea mecanismului de elaborare a strategiilor locale de dezvoltare a serviciilor sociale. Cursul pune în evidență specificul activității planificării strategice a serviciilor sociale locale. De asemenea această disciplină universitară de specializare are menirea de a forma la viitorii asistenți sociali abilități practice de evaluare și analiză a nevoilor locale, proiectare, selectare a acțiunilor pentru dezvoltarea serviciilor sociale locale, organizarea activității pentru elaborarea unei strategii de dezvoltare a serviciilor sociale locale.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Cunoașterea conceptului de ”strategie” în opinia diferitor autori; Cunoașterea etapelor de elaborare a unei strategii de dezvoltare a serviciilor sociale locale; Cunoașterea factorilor de influență asupra elaborării unei strategii de dezvoltare a serviciilor sociale locale;

Utilizează cunoștințele teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice elaborării unei strategii de dezvoltare a serviciilor sociale locale; Proiectează și planifică strategii de suport profesional asistenților sociali în identificarea nevoilor comunitare și elaborarea strategiilor de dezvoltare a serviciilor sociale calitative; Dezvoltă o atitudine responsabilă față de satisfacția nevoilor oamenilor la nivel de comunitate prin identificarea și dezvoltarea serviciilor sociale; Dezvoltă toleranță, creativitate, sensibilitate și adaptare socială; Autoevaluează nevoile de formare profesională și identifică resursele și modalitățile de dezvoltare personală și profesională, în scopul participării la elaborarea strategiilor de dezvoltare a serviciilor sociale locale.
Finalități de studii realizate la finele cursului: Să proiecteze optim timpul și activitatea pentru elaborarea a strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale; S cunoască etapele elaborării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale; Să elaboreze planul de acțiune pentru implementarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale.
Pre-rechizite: Unitatea de curs ” Elaborarea strategiilor locale de dezvoltare a serviciilor sociale” își întemeiază demersul pe valorificarea și dezvoltarea competențelor profesionale în cunoașterea necesităților/nevoilor locale, a etapelor pentru elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale în conformitate cu cadrul legislativ și normativ în domeniul asistenței sociale.
Teme de bază: Ore la curs: Conceptul de ”strategie”, ”strategii locale de dezvoltare a serviciilor sociale” Fundamente teoretice și metodologice ale conceptului de ”strategie”. Componentele majore ale strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Etapele planificării strategice a serviciilor sociale locale. Procedura de aprobare a strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Specificul elaborării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale pentru diferite grupuri de beneficiari. Specificul elaborării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale pentru familie și copil. Procedurile de raportare, monitorizare a implementării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Ore la seminar: Elaborarea ”hărții sociale” – element important în elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Mecanismul stabilirii priorităților strategice. Analiza actorilor interni în elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Analiza actorilor externi în elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Identificarea, analiza și stabilirea priorităților în elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale locale. Formularea obiectivelor generale și specifice.
Strategii de predare-învățare: Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată. Seminar: trainingul abilităților profesionale, modelarea ședințelor grupurilor de lucru pentru elaborarea strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale, dezbateri, activități de grup, sinteza cunoștințelor, analize, interpretări.
Strategii de evaluare: Cursul finalizează cu examen.

Bibliografie:

1. HG RM nr. 127 din 08.02.2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438-XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova;
2. HG RM nr. 434 din 10.06.2014, privind aprobarea Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020.
3. BALOGH Marton, Etapele de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală, disponibil pe internet: <file:///C:/Users/User/Downloads/293-575-1-SM.pdf>,
4. MANUAL PENTRU ELABORAREA ȘI IMPLEMETAREA PLANURILOR LOCALE DE ACȚIUNE PENTRU MEDIU LA NIVEL JUDEȚEAN, disponibil pe internet: http://apmot.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/files/APMOlt/PLAM/ManualPLAMro20081144943635.pdf;
5. Ghid de planificare strategică pentru dezvoltare socio-economică locală, bazată pe principiile egalității de gen și ale drepturilor omului, disponibil pe internet: http://descentralizare.gov.md/public/publications/942268_md_strategic_plann.pdf;
6. STRATEGIA NAȚIONALĂ de dezvoltare regională pentru anii 2016–2020, disponibil pe internet: <http://madrm.gov.md/sites/default/files/Strategia%20Na%C8%9Bional%C4%83%20de%20Dezvoltare%20Regional%C4%83%20pentru%20anii%202016-2020.pdf>
7. Victor MOCANU, Ghid de standarde în servicii sociale, disponibil pe internet: http://www.viitorul.org/files/library/Site_GHID%20DE%20STANDARDE%20IN%20SERVICIILE%20SOCIALE%20f.pdf;
8. <http://balti.md/harta-serviciilor-sociale-din-municipiul-balti-creata-in-format-electronic/>;
9. Manual operațional al Centrului de Informare și Prestări Servicii, disponibil pe internet: http://descentralizare.gov.md/public/files/Manual_Operational_CISC.pdf ;
10. Strategia de incluziune socială a municipiului Bălți (2018-2021).

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Stabilirea parteneriatelor locale

Codul unității de curs în programul de studii: Supervizarea în asistența socială S.03.A.017
Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială
Număr de credite CTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul III
Titularul unității de curs: Tatiana Gribincea, dr.conf.univ.
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii În cadrul cursului se propune de a dezvolta competențele profesionale ale studenților masteranzi în ceea ce privește mecanismul de stabilire a parteneriatelor pentru familie și copil la nivel local. Curs pune în evidență specificul activității stabilirii parteneriatelor locale pentru dezvoltarea a serviciilor sociale locale. De asemenea această disciplină universitară de specializare are menirea de a forma la viitorii asistenți sociali abilități practice de cooperare pe termen lung între autoritățile, organizațiile și antreprenoriile sociale. Un loc aparte revine studierii aspectelor legate de avantajele prevederile legale în elaborarea și implementarea

strategiilor, managementul parteneritului. Studenții trebuie să cunoască principalele tipuri de parteneriate locale. Totodata vor cunoaște esența parteneriatului- voluntarism, echitate, angajament, scopul comun și responsabilitate.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu. CP2. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc. CP3. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc. CP4. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs: La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil: -să înțeleagă rolul parteneriatelor locale în implementarea proiectelor de dezvoltare a serviciilor sociale; -să obțină competențe vizînd proiectarea cît mai eficientă a parteneriatelor locale;; -să cunoască noțiunile de bază vizînd parteneriatele la nivel local.
Competențe Competențe transversale CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională. CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei. CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă.
Teme de bază: 1.Parteneriate . Delimitări conceptuale. 2.Obstacole,costuri și beneficii ale parteneriatelor locale. 3.Sectorul public, privat și societatea civilă: caracteristici, contribuții în parteneriate și beneficii potențiale. 4.Tipurile de parteneriate. 5.Etapele planificării parteneriatelor locale. 6.Construcția parteneriatelor locale. Partenerii necesari și căile de identificare a lor. 7.Procedura de analiza a punctelor tari și a celor slabe pentru parteneriatul dorit. 8.Specificul planificării acțiunilor. 9.Punerea în practică a parteneriatului local. 10.Posibilele contribuții în cadrul partineriatului și posibilitatea participării.
Strategii de predare-învățare: Expunerea, exemplul demonstrativ, dezbatere, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, dezbatere, activități de grup, sinteza cunoștințelor.

Strategii de evaluare: Strategii de evaluare: lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea proiectelor individuale și de grup.
Bibliografie Obligatorie: 1.Băran-Pescaru. Parteneriat în educație:familia, școala, comunitate. Ed. Aramis, bucurești, 2004 2.Florescu V.Contractele de parteneriat public-privat. Iași. Ed. Polirom, 2013. 3.Sandu. D. Practica dezvoltării comunitare. Iași, Ed. Polirom, 2007. 4. Simona Gheorhina. Parteneriat public în proiectele PPP. București:ALL Beck, 2001. Opțională: Ghid privind relațiile de parteneriat între diverse entități publice și private. http://practicor.ro 2, Zamfir C., Stanescu S. Enciclopedia dezvoltării sociale . iași, Ed. Polirom, 2009. Suplimentară: 1.Balogh Marton, Etapele de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală, disponibil pe internet: file:///C:/Users/User/Downloads/293-575-l-SM.pdf . 2.Manual pentru elaborarea parteneriatelor, disponibil pe internet: http://apmot.anpm.ro/anpm

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Consilierea familiei și copilului

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.020
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 33 Asistență socială
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de Științe Socioumane și Asistență Socială
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul II, semestrul III
Titularul: Maria Corcevoi, dr., lect.univ.
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii: Unitatea de curs își propune consolidarea sistemului de cunoștințe teoretice pentru organizarea procesului de consilierea familiei și copilului. Familiarizarea masteranzilor cu conceptele cheie ale consilierii, cu metodele și tehnicile utilizate, cât și dezvoltarea abilităților comunicaționale, emoționale și comportamentale pentru consiliere ca metodă de lucru, dar, și care țin de dezvoltarea personală, de formarea propriu-zisă.
Competențe dezvoltate: CP4. Cunoașterea și utilizarea modalităților de referire și intervenție socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc. CP5. Conceperea, proiectarea și realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc. CP6. Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora. CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile în domeniul politicilor și serviciilor sociale pentru familie și copil, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională. CT2. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei.

CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în vederea adaptării competențelor profesionale și manageriale la dinamica domeniului și exigențele pieței de muncă.

Finalități de studii:

La finalul studierii disciplinei masteranzii vor fi capabili să:

- înțelege rolul consilierii în intervenția socială pentru familiile social-vulnerabile și copiii în situații de risc;
- explice și să aplice corect întrebările și tehnicile specifice de consiliere în realizarea activităților de supervizare în cadrul serviciilor de asistență socială a familiilor și a copiilor în situații de risc.
- dezvolte abilități de consiliere în cercetarea eficientă a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și la elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.
- își îmbunătățească percepția, limbajul și regulile pentru desfășurarea eficientă și eficace a activităților de management și de organizare a echipei.
- dezvolte o atitudine responsabilă față de realizarea responsabilităților de consilierea a familiei și copilului cu respectarea strictă a normelor etice.

Competențe prealabile: Pentru a studia acest curs masteranzii trebuie să posede competențe de adaptare a metodologiei asistențiale la situațiile reale, precum și de interpretare a relațiilor sociale în contextul standardelor promovate în asistența socială.

Unități de învățare:

Conceptul de consiliere în asistență socială: scop, obiective, principii. Abilitățile fundamentale de consilierea familiei și copilului. Condiții de bază ale relațiilor de consilierea familiei și copilului. Proiectarea activității de consilierea familiei și copilului. Reformularea și reflectarea sentimentelor familiei și copilului. Tipuri de întrebări și adresarea întrebărilor familiei și copilului. Monitorizarea în cadrul consilierii familiei și copilului. Instruire, demonstrare și repetiție în consilierea familiei și copilului. Îmbunătățirea limbajului intern al familiei și copilului. Îmbunătățirea regulilor familiei și copilului. Îmbunătățirea percepțiilor familiei și copilului.

Strategii didactice: expunere, dezbatere, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, activități de grup, sinteza cunoștințelor, joc de rol, evaluare prin prezentări orale și în format electronic, proiecte de desfășurare a ședințelor de supervizare.

Bibliografie

Nuță A., Mitrofan I. Consilierea psihologica. Cine, ce si cum? București: Ed. Sper, 2009. 156 p.
Richard Nelson Jones (trad. Ruse Clara) Manual de consiliere. Ed Trei, 2009, 312 p.
Rusnac, Svetlana. Consilierea psihologică în grup : Forme și metode . ULIM, Dep. Psihologie și Asistență Socială, Inst. de Formare și Cercetare în Consiliere Psihologică și Psihoterapie; Ed: ULIM, Chișinău, 2005.